

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrstetno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravnštvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, $\frac{1}{8}$ strani
din 250—, $\frac{1}{16}$ strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Novo sosedstvo

Drugo postno nedeljo, 13. marca, je dobila Jugoslavija s priključitvijo Avstrije Nemčiji novega soseda: velenemško državo. Razvoj dogodkov, ki so se razvijali s filmsko hitrostjo, smo opisali v zadnji številki. S prenehanjem avstrijske državne samostojnosti je nehala država, ki je kot samostojna državna tvorba trajala preko 780 let. Ko je bila meseca oktobra 1936 ustanovljena os Berlin-Rim, je Italija Avstriji svetovala, naj se približa Nemčiji. Ko ti poskusi niso imeli uspeha, je kancler dr. Schuschnigg napravil zadnji poskus: plebiscit 13. marca. Poskus se je ponesrečil, istega dne je narodno-socialistična vlada na Dunaju proglašila priključitev Avstrije Nemčiji.

Jugoslavija kot sosed nove Nemčije ima velik interes na tem, kakšne bodo razmere med obema sosedoma. O tej stvari je predsednik vlade dr. Stojadinovič v sestru na neko interpelacijo dne 16. marca izjavil: »Pred priključitvijo mi je vodja rajha kancler Hitler izrečno podčrtal željo in interes Nemčije za obstoj močne in krepke Jugoslavije. Prav tako so nam uradni zastopniki Nemčije tudi po priključitvi potrdili načelo absolutne nedotakljivosti jugoslovanske meje z Nemčijo.« Iz teh besed sledi, da je po uradnih izjavah najbolj pristojnih činiteljev velenemške države meja pri Št. Ilju v Slovenskih goricah prav tako zajamčena kot nedotakljiva, kot na Brennerju proti Italiji. Zanima nas hkrati usoda Slovencev na nekdanjem Koroškem. O tem vprašanju je dr. Stojadinovič v svoji izjavi reklo naslednje: »Najboljša poroštva za Jugoslovane na Koroškem misli naša vlada, da jih bo mogla dobiti v prijateljskem razmerju med Nemčijo in našo državo. Vsa vprašanja, ki se bodo pojavila, se bodo, prepričan sem, uredila na prijateljski način.« Upanje, ki prešinja našo vlado v tej zadevi, ima trdno oporo v stališču kanclerja Hitlerja v vprašanju narodnih manjšin. Adolfu Hitlerju je nad vse zoprno narodno odpadništvo. O tem se je izjavil 25. februarja 1935 v razgovoru z urednikom poljskega lista »Gazeta Poljska« tako-le: »Plemenski nauk narodnega socializma tako imenovano raznarodovanje načelno odklanja, ker smatra nasilno prisvojitev narodne vrednote kot oslabitev lastne narodne biti, ne pa kot njeno okrepitev.« Stališče narodnega socializma glede na narodno-manjšinsko varstvo je to: narodne manjšine v posameznih državah so enakopravne in z njimi se mora v teh državah enako postopati. To osnovno načelo, ki smo ga tudi mi vedno poudarjali, je prišlo do izraza v poljsko-nemški pogodbi dne 5. novembra 1937.

Neoviran obstoj koroških Slovencev

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu objavlja glede novega položaja v Avstriji o koroških Slovencih sledče:

Nova deželna vlada na Koroškem bo pustila koroškim Slovencem polno kulturno in gospodarsko svobodo. Prosvetna društva, posojilnice in ostale gospodarske organizacije koroških Slovencev de-

lujejo neovirano naprej. »Koroški Slovenc« izhaja naprej. Doslej se ni zgodilo ničesar nobenemu koroškemu Slovencu radi tega, ker je bil zaveden Slovenec. Neresnične so vesti nekaterih listov, da so bili aretirani nekateri ugledni Slovenci na Koroškem. Nova oblast jamči za popolen red in mir tudi za koroške Slovence.

Gospodarska združitev Avstrije z Nemčijo

V Berlinu je bila izdana 18. marca uredba, ki določa, da se zamenja avstrijski šiling z nemško marko v razmerju marca za 1.50 šilinga. Po tem razmerju se bodo vršili vsi obračuni med Avstrijo in Nemčijo. Po uredbi nemškega kanclerja bodo šilingi 1. maja izločeni iz prometa. — Z dnem 18. marcem je prenehala poslovati na Dunaju avstrijska Narodna banka. Na njeni mesto pride na Dunaj podružnica

nemške državne banke. — Avstrijska zvezna železniška uprava je že popolnoma v nemških rokah. Prometno ministrstvo na Dunaju je ukinjeno in so že vsi posli podrejeni nemški upravi državnih železnic. Posebni odbor proučuje načrte za vključitev Avstrije v nemško gospodarsko štiriletko. — Tudi v davčnem oziru je Avstrija že izenačena z Nemčijo.

Plebiscit in državno ljudsko glasovanje v Nemčiji

V Berlinu je imel 18. marca državni zbor izredno sejo. Ob tej priliki je podal kancler Hitler svojo izjavo o priključitvi Avstrije Nemčiji. V svojem govoru se je Hitler posebno zahvalil Mussoliniju, katemu je zagotovil, da mu ne bo nikoli ponabil njegovega postopanja v dneh, ko je šlo za spojitev Avstrije z Nemčijo. Izredno sejo nemškega zборa, katere so se udeležili prvič člani avstrijske vlade z državnim namestnikom Seiss-Inquartom na čelu, so uporabili za veliko hitlerjevsko manifestacijo. V vseh podjetjih je bilo delo popoldne omenjenega dne ustavljen, vršili so se tudi navdušeni sprevodi po ulicah. Po Hitlerjevem govoru je prečital

predsednik državnega zborja maršal Göring sklep državnega vodje in kanclerja, ki se glasi:

1. Da bi se dala nemškemu narodu prilika, da se kot celota izrazi o priključku Avstrije Nemčiji, odrejam poleg plebiscita za avstrijsko področje tudi ljudsko glasovanje za vso ostalo Nemčijo o združitvi avstrijskega in nemškega področja v eno državo, izvršeni 13. marca. Obenem razpuščam z dnem 9. aprila nemški državni zbor, da bi z odločitvijo 10. aprila omogočil tudi zastopnikom rojakov iz Avstrije sodelovanje v državnem zboru.

2. Plebiscit in državno ljudsko glasovanje bosta 10. aprila.

Štiri novice velike obravnavce v Moskvi

Niso se še povsem razblini odjeki strelov, ki so končali v Moskvi življenje 18 na smrt obsojenim komunističnim voditeljem, že ima Stalin pripravljene 4 nove velike obravnavce, ki se bodo začele vršiti po sledečem redu:

komisarji Bubnov, Krylenko, Kaminski in Lubimov.

V prvem procesu bodo posadili na obtožno klop nekatere bivše komunistične voditelje iz stranke. Med njimi so: Osinski, ravnatelj statističnega urada, Jakovlev, bivši komisar za denarstvo, in Manžev, eden od najvišjih strankinih odličnikov.

V drugem procesu bodo dvignili obtožbo proti celi vrsti nekdanjih ljudskih komisarjev, in sicer so obtoženi bivši predsednik gospodarske petletke Rudzutak, njegov naslednik na tem mestu Mešlavh (Mehlschlauch), voditelj sovjetske državne kontrole Antipov in Ijudski

V tretjem procesu bodo sodili nekatere sovjetske diplome. Med njimi so bivši poslanik na Kitajskem Bogomilov, poslanik v Berlinu Jurenjev, poslanik v Rimu Stein, poslanik v Varšavi Davtjan, nadalje vsi poslaniki v Litvi, na Finsku, v Letonski, na Norveškem, v Madridu in v Barceloni (Ovsejenko, nekdaj tudi sovjetski poslanik v Pragi).

Cetrti proces je namenjen višjim polveljnikom armade in mornarice. Na začetni klopi sedijo pomočnik vojnega ministra maršal Jegorov, bivši vrhovni polveljnik rdečega letalstva general Alkanis, bivši vrhovni poveljnik rdečega vojnega brodovja veliki admiral Orlov, nadalje dva poveljnika armadnih zborov generala Bielo in Bubjenko.

Razvoj dogodkov v Avstriji

Hitlerjev nenaden povratek v Nemčijo

Zadnjič smo pustili Hitlerja na Dunaju, kjer je bil deležen po službenem pozdravu viharnega nazdravljanja od strani ljudskih množic. Hitler se je 15. marca v posebnem govoru zahvalil za slovesnosti sprejema in za navdušeno priključitev Avstrije Nemčiji.

Popoldne omenjenega dne je bila na Dunaju na »Trgu junakov« velika vojaška parada, pri kateri so sodelovale avstrijske in nemške edinice. Nad parado je krožilo 400 nemških letal. Potev vojaške parade, pri kateri so sodelovale vse vrste orožja, so prenašale vse nemške, avstrijske in inozemske radio-postaje.

Vse je bilo prepričano, da bo Hitler obiskal z Dunaja Graz, a se je 15. marca nenadno vrnil nazaj v Nemčijo, v München. Po odhodu Hitlerja v Berlin pričakujejo v Avstriji pruskega ministrskega predsednika in feldmaršala Göringa. Določenih je še mnogo svečanosti, ki bodo trajale do 10. aprila. Po povratu Hitlerja v Berlin mu je tamkaj priredil nemški propagandni minister dr. Göbbels tako svečan sprejem, kakor ga kancler še ni bil deležen.

Nemški upravni aparat s polno paro na delu

Razvrstitev bivše avstrijske vojske je končana. Tretji dunajski polk je premeščen v Stuttgart. Tudi druge avstrijske vojaške edinice so bile premeščene v Nemčijo. V najkrajšem času dobi bivša avstrijska vojska nove uniforme in pa opremo po predpisih nemške vojske.

V upravnem pogledu bo Avstrija, kakor zagotavljajo dobro poučeni krogi, razdeljena na tri področja: 1. Spodnja Avstrija s sedežem na Dunaju; 2. Salzburška, Zg. Avstrija in zapadna Tirolska s sedežem v Linzu; 3. vse ostalo področje s sedežem v Grazu.

Ljudsko glasovanje

Po zgledu bivšega avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga je razpisal tudi Hitler ljudsko glasovanje, s katerim bi najbila od avstrijskega naroda potrjena priključitev Avstrije Nemčiji. Plebiscit bo 10. aprila in so od njega izključeni judje. Volilno pravico imajo moški in ženski državljeni, ki bodo na dan plebiscita stari najmanj 20 let. Upravne oblasti morajo takoj sestaviti volilne liste, ki bodo razgrnjene od 27. do 31. marca.

Izenačenje valute in zakonov

Zaloge zlata avstrijske Narodne banke so prepeljali v Berlin, kjer so se vršila že 16. marca pogajanja o izenačenju avstrijskega in nemškega denarnega trga. Nemški zakonski ukrepi, ki so se že delno začeli v Avstriji takoj po priključitvi, bodo razširjeni z vso naglico na vso Avstrijo.

Velik preukren glede umora Dollfussa

Koj po priključitvi Avstrije Nemčiji je ustrelil na Dunaju sebe in celo svojo družino major Fey, ki je bil pod umorenjem avstrijskim kanclerjem Dollfusom minister. Pri ponesrečenem hitlerjanskem puču je bil kancler Dollfuss ubit s streličom iz revolverja kalibra 6.35 mm. Narodni socialisti, ki so vdrlji tedaj v palačo

avstrijske vlade, so bili oboroženi s samokresi 8 mm. Major Fey je bil navzoč, ko je bil izvršen umor Dollfussa. Koj tedaj so ga dolžili krvavega dejana, a ga ni bilo mogoče postaviti pred sodišče, ker je bil ob Dollfussovih smrti na preveč visokem položaju. Radi udeležbe pri

Dollfussovem umoru je bil prijet, na smrt obsojen in obešen Planetto. Sedaj bodo Planettejeve posmrtnne preostanke odkopali, jih prenesli slovesno v nov grob in obnovili sodno postopanje proti Planetu, ki je bil baje po nedolžnem obešen in zadene krivda Dollfussovega umora majorja Feyja. Obnova omenjenega procesa obeta važna razkritja.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Proračun sprejet od skupščine in v razpravi v senatu. Državni proračun je sprejet skupščina 15. marca z novim finančnim zakonom in s posebnimi pooblastili posameznim ministrom s 196 proti 92. O proračunu je razpravljala skupščina na 26 sejah 270 ur. Razprave ali debate se je adeležilo 475 poslancev. Ako vzamemo povprečno, da je izgovoril vsak govornik v eni minutri 120 besed, potem je bilo izgovorjenih v 270 urah 1.944.000 besed, okroglo dva milijona. — Senatu je bilo 16. marca sporočeno, da mu je narodna skupščina dostavila v razpravo novi proračun skupno s finančnim zakonom. V smislu poslovnika je bil proračun s finančnim zakonom izročen finančnemu odboru, da ju v določenem roku prouči in o njih predloži senatu poročilo. Z glasovi večine je bil finančnemu odboru za to delo dovoljen le tok do 20. marca.

V DRUGIH DRŽAVAH

Notranja preureditev vlade na Čehoslovaškem. Osem vladnih strank na Čehoslovaškem se je sporazumelo glede notranje preureditev vlade. Kot deveta stranka so bili v vlado sprejeti čehoslovaški narodni demokrati (bivša Kramářeva stranka). Kot njihov zastopnik je prišel v vlado poslanec Ježek kot minister brez listnice. Dosedanji minister za socialno skrbstvo inž. Nečas (socialni demokrat) je prevzel poljedelsko ministrstvo. Dosedanji poljedelski minister Zadina (agrarec) je prevzel ministrstvo za socialno skrbstvo, na-

rodní socialist Tučny je postal minister za javna dela, dosedanji minister za javna dela, član češke ljudske stranke Dostalek, pa minister za pošto. Zastopnik nemške agrarne stranke prof. Spina ostane še daleje v vladi.

Nevaren spor med Poljsko in Litvo. Poljski vojak je bil zavratno na meji ustreljen od litvanskega graničarja. Poljska vlada je zahtevala radi umora od Litve začetje in obžalovanje zločina. Ker se Litva ni pokorila zahtevi Poljske, je poslala slednja na mejo 50.000 vojakov, Litvanska pa 35.000 mož. Radi starega spora med Poljsko in Litvo radi zasedbe Wilne od strani Poljske ni izključen krvav obračun med obema državama, ki sta čuvali med seboj že 20 let strogo zaprte meje.

Vojna med Poljsko in Litvo preprečena. Zgoraj poročamo o skrajno napetem položaju med Poljsko in Litvo. Poljska je stavila Litvi ultimat do sobote zvečer. Litvanska vlada je sklical parlament na izredno zasedanje, na katerem so bile sprejeti soglasno zahteve Poljske in je bila s tem v zadnjem trenutku preprečena vojna med omenjenima državama.

Za kratek čas in zabavo. Sovjetski komesar za zunanje zadeve Litvinov je pozval 18. marca k sebi inozemske časnikarje in jim je sporočil, da je razposlala sovjetska Rusija vabila na veliko svetovno konferenco proti napadalcem. Povabljeni so vse velesile, izvzemši napadalk. Sovjetska vabila, ki so bila pri splošni zmesnjavi v Rusiji razposlana za nekak kratek čas in zabavo pri življenju preostalih sovjetskih mogetcev, so zadela na odklonilni odgovor z vseh strani.

Novice iz španske državljanke vojne

Nacionalistične predhodnice so prišle 15. marca do cestnega križišča, ki vodi v Taragono in Valencijo. Če republikanske čete ne ustavijo nacionalističnega prodiranja, se bodo morale umakniti samo še v eni smeri. Nacionalistične čete so sedaj še 60 km zračne črte od Tortoze. V dneh nove ofenzive so nacionalistične čete zavezle ozemlja 90 km v dolžino in 60 km v širino in so bile 15. marca oddaljene od morske obale 70 km. Do zgoraj omenjenega dne so zajele Francove čete pri posrečeni ofenzivi 1500 rdečih miličnikov.

Nacionalistična letala so z bombami potopila 15. marca rdečo vojno ladjo »Jalas de Minorca«, spustila so v zrak rdeči vlak, ki je prevažal strelivo, in so razdejala železniško zvezo med Barcelono in Tarragono. Vsi železničarji in vojaki, ki so spremisljali vlak s strelivom, so bili ubiti.

Prvi del nacionalistične ofenzive zaključen

Pri veliki in zmagovalni ofenzivi so zavezle nacionalistične čete 17. marca me-

sto Caspe, ki šteje 20.000 prebivalcev, v njegovi okolici je bilo važno letališče rdečega letalstva in leži blizu izliva reke Guadaloze v Ebro. Francove čete so dosegle pri prodiranju črto Caspe—Alcaniz, ki bo služila kot izhodišče za prodiranje proti morju. Od začetka ofenzive do 17. marca so nacionalisti pri prodiranju zajeli 10.000 rdečih miličnikov, 93 večjih naselij in 100 manjših vasi. Osvobojeno ozemlje obsega 6000 kvadratnih kilometrov s 160.000 prebivalci. Nacionalisti so napredovali v globino 90 km. Zajeli so 76 topov, 56 tankov ter 11 protiletalskih topov. Sestrelili so 35 nasprotnih bombnih letal.

Bombardiranje Barcelone

Prestolica rdeče pokrajine Katalonije Barcelona je doživelila 18. marca strahovito bombardiranje. Okrog 100 Francovih letal je nad pol ure metalo bombe na vse okraje mesta. Bombardiranje je po-

vzročilo silno razdejanje ter znova zahtevalo veliko število žrtev. Po dosedanjih podatkih je bilo 460 ljudi ubitih, nad 1000 pa ranjenih.

Predsednik katalonske vlade Companys je imel po radiu govor, v katerem je omenil, da je bila Barcelona v zadnjih 36 urah 16 krat bombardirana.

Po katoliškem svetu

Samo pet katoliških duhovnikov v Rusiji. Boljševiški mogotci vodijo zoper krščanstvo naprej boj do uničenja. Na zahtevo voditelja Zveze brezbožnikov Jaroslavskega je komisar za notranje zadeve Ježov izdal odredbo, s katero se prepoveduje duhovnikom obisk v šolah, klubskih sobah, krematorijih (zavodih za zažiganje mrličev) in na pokopališčih. Po mehiškem zgledu se določa, da sme samo en duhovnik opravljati službo za 50.000 ljudi, v večjih mestih preko 200.000 prebivalcev pa pride en duhovnik na 100.000 ljudi. Katoliško duhovštino je boljševizem že skoro docela iztrebil. V novembру 1937 se je javilo iz Moskve, da je od 810 duhovnikov in osmih škofov katoliške cerkve, ki so prej delovali v Rusiji, ostalo živih in svobodnih samo deset. Kakor se sedaj poroča, je med tem GPU (državna tajna policija) zopet zaprla pet duhovnikov, vsled česar je sedaj na svobodi samo še pet katoliških duhovnikov, ki pa so pod strogo kontrolo državne tajne policije in v stalni nevarnosti, da jih odženejo v ječo. Od 200 protestantskih duhovnikov, ki so delovali na ozemlju Rusije, sta bila nedavno zadnja dva aretirana ter poslana v pregnanstvo.

Hiša framasonov — katoliški dom. V poljskem mestu Torune je prej obstajala

framasonska loža z imenom »čebelni panj«, ki je imela v svoji posesti neko hišo več ko sto let. Ker je sedanja Poljska framasonom nenaklonjena, je tudi ta loža likvidirala. Pri likvidaciji je kupila hišo neka katoliška družina, ki je hišo poklonila katoliškim organizacijam. Prej je bila ta hiša pozorišče, kjer so se kovali naklepi zoper Boga in cerkev, sedaj pa je postala dom krščanske vere, prosvete in ljubezni in kot tak središče duhovnega življenja v mestu. To je prav lepo poudaril škof Okniewski, ki je hišo blagoslovil, preden so začele v njej poslovoli katoliške organizacije.

Sveta maša v Sahari. Sahara je puščava v Srednji Afriki. Ogromna je po svojem obsegu, puščobna in težko dostopna. Sonce razplati peščeno maso v visoko vročino. Naselja so redka, cerkev so izjema, ki je prav redka. Med peščeno puščavo so raztresene redke oaze, kjer je več vode in rastlinstva. V oazi Kufra v srcu Sahare je italijanska vojaška posadka, ki nima stalnega duhovnika. Vojaki so si zaželeti, naj bi prišel k njim duhovnik. Franciškanski pater Lagorij se je z letalom pripeljal v to oazo. Ob vročini 52 stopinj Celzija v senči je daroval sv. mašo ter zadovoljil verske potrebe vojakov.

„Blago je bilo časih boljše in — tudi milo ni več prida.“ — „Blago je danes tako kot je bilo včeraj, le milo in milo je — dvoje. Jaz perem vedno le s priznano dobrim terpentinovim milom Zlatorog, pa perilo dolgo traja, vedno je lepo belo in mehko-voljno. Lastni uspeh Vas bo prepričal o resničnosti moje trditve.“

TERPENTINOVO MILO

Novice

Osebne vesti

70 letni jubilej. 70 letnico je obhajal v Celju 19. marca g. Jožef Kardinar, vpo-kojeni gimnazijski profesor in konzistorjalni svetnik. Rodil se je 1868 pri Sv. Križu na Murskem polju. Mašniško posvečenje je prejel 1891. Kaplan je bil na Dobrni pri Celju, odkoder je prišel za profesorja v Celje na gimnazijo, kjer je vneto deloval do svoje upokojitve l. 1927. Jubilant je vesel narave, mladeničko čil in zdrav in je bil vsa dolga leta svojega delovanja kot profesor verouka in drugih predmetov zelo priljubljen pri dijakih slovenske in pod staro Avstrijo tudi nemške narodnosti. Blagemu vzgojitelju srednješolske mladine izreka k 70 letnici »Slov. gospodar« iskrene častitke!

50 letnica. Na Jožefovo je obhajal 50 letnico v mariborskem franciškanskem samostanu g. p. Gabrijel Planinšek, znani pridigar in vodja III. reda. Gorečemu in vsestransko plodonosno delujočemu duhovniku naše častitke!

Nesreče

Posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. Štefan Krameršič, 17 letni posestniški sin na Teznu pri Mariboru, je ravnal tako neprevidno s samokresom, da se je sprožil in mu je prestrelila krogla levo roko. Poškodovan se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Smrtna žrtev prometne nesreče. Na cesti med Sv. Lovrencom na Dravskem

polju in Pragerskim so našli mrtvega v mlaki krvi in z zevajočo rano na glavi 45 letnega zidarja Antona Kolariča iz Spuhle pod Ptujem. Rajni je postal najbrž smrtna žrtev prometne nesreče.

Podlegla opeklina. V Hramšah v župniji Galicija pri Celju je grabila 17. marca s hriba listje 73 letna Marija Miklavžin. Nagrabljeno je stara znosila na cvetlično gredo in začgala z namenom, da bi zemljo pognojila. Miklavžinovi se je od gorčega listja vnela obleka. Ker v bližini ni bilo pomoči, je dobila stara ženica hude opekline, da jim je podlegla, ker se je pridružila vsled strašnih opeklin še srčna kap.

Kos lesa ubil rudarskega tesarja. V rudniku Kotredž v Zagorju ob Savi je 17. marca smrtno ponesrečil 46 letni rudniški tesar Matevž Berglez. Delal je s svojim tovarišem pri novo napravljenem

vpadniku. Kos obtesanega lesa se je nekje sprožil, je zadel Bergleza v glavo, mu natrl lobanje in je tesar koj po prevozu v bolnico umrl.

Huda nesreča kolesarja. Ignacij Struna, čevljarski mojster iz Stare cerkve pri Kočevju, se je peljal na kolesu s svojima pomočnikoma Jožetom Urbančičem in Jožefom Kumpelj v Kočevsko Reko. Na povratu jim je na ovinku kočevskega klanca pripeljal nasproti tovorni avto. Dva kolesarja sta se izognila srečno avtomobilu, 30 letni Jože Urbančič iz Žužemberka pa je zadel s kolesom v avtomobilov blatnik. Sunek ga je vrgel s kolesom vred na tla. Polomljeno kolo je odletelo v prepad, kolesar je dobil poškodbe na glavi in ima zlomljeno levo nogo.

Par konj ubitih od skale. Iz kamnoloma v Legnu pri Slovenj Gradcu je vozil kamenje voznik Alojz Kotnik. Navzdol po hribu se je zakotala naenkrat velika skala in je zadelo z vso silo ob oje med konjema. Eden konj je vsled udarca v vrat izkrvavel na licu mesta, drugemu je zlomilo obe noge in so ga morali zaklati. Škoda znaša 4.500 din.

Razne novice

Slovesno odkritje spomenika blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zeđinitelju pri Sv. Jurju ob Ščavnici bo dne 15. maja. Sosedna društva se naprošajo, da upoštevajo ta dan. Ta dan naj se zgrnejo Slovenske gorice pri nas, da počastiemo spomin nepozabnega kralja.

Vida Šket naznanja, da je odprla na Polzelj podružnico trgovine z mešanim blagom.

Filič Anton, pasarski mojster, Celje, Prešernova ulica 20, sporoča vsem, posebno pa župnim uradom, da izvršuje vsa pasarska dela in popravila po solidni ceni.

Na praznik Marijinega oznanjenja, v petek, 25. marca, bodo trgovine v Mariboru predpoldne odprte.

PRIDITE

po manufakturno blago, suknjo, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in treprežne svilene robe, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in velezalogu suknja

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA ŠT. 15

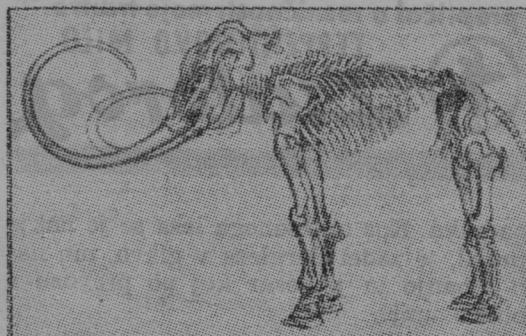
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladis, lastna tovarna odej in perila.

Lastno preprčanje o načudnejšem aškarpu je najboljši dokaz vsakomur!

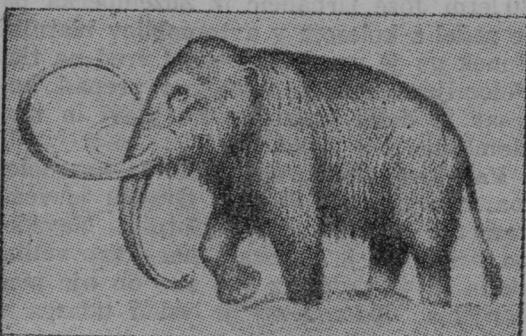
Razpis del. Mestna podjetja, Maribor, razpisujejo za leto 1937/38 sledeča tekoča dela in dobave za vzdrževanje zgradb in drugega: kleparška, steklarska, pečarska, mizarska, zidarska, pleskarska in slikarska dela, vzdrževanje stolpnih ure, dobavo železnine in gradbenega materiala ter dobavo barv in čopičev. Vsi potrebniki podatki se dobijo med poslovnimi urami od osmih do dvanajstih pri mestni premoženjski upravi v Frančiškanski ulici št. 8, kjer je vložiti tudi začetene ponudbe do 26. marca 1938. 5.3

PO TOLIKIH TISOČLETIJH IZKOPANO ŽIVALSKO OKOSTJE

V Nevljah pri Kamniku so začeli regulirati Nevljico. Odločili so se, da odpravijo vijugo pod cerkvijo z ravno urezanim prekopom od enega zavoja do drugega. Pri izkopavanju prekopa in temeljev za novi betonski most je naletel eden od delavcev v ilovici poltretji meter pod površino na ogromno stegnico predpotopne živali. Iz sive gline izkopana stegnica tehta 13 kg in je dolga nad 1 m. Na kraj najdbe so prišli takoj strokovnjaki, ki so prepoznali, da gre za okostje mamuta, ki je počivalo v zemlji kakšnih 10.000 do 30.000 let. Ostale mamutove kosti, katere so izkopali, so nekatere povsem črne, zogiene-

le in okamenele. Na sliki vidimo okostnjak orjaškega mamuta, ki je hodil pred toliko tisočletji po naših krajih, je radi spremembe podnebja izumrl in sedaj so izkopali njegove kosti, po katerih so si zamislili telo živali, kakor nam ga predstavlja spodnjega slike.

Obžalovanja vredni slučaji

Hitro izsleden vlonilec. V Krčevini pri Mariboru je bilo vlonljeno v verando Fr. Saksida. Vlonilec je odnesel suknjo, v kateri je bila denarnica s 490 avstrijskimi šilingi in 200 din. Orožniki so arretirali 19 letnega Josipa Svenšeka iz Trotkove pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Prijeti je priznal vlon ter tativino.

Zaklan v pretepu. Na Košakih pri Mariboru je postal na Jožefovo zvečer smrtna žrtev fantovskega pretepa Franc Novak, 28 letni viničarski sin iz Pekla. Smrtno zaboden je bil edinec, ki je z delom svojih rok vzdrževal svojo mater. Orožniki še krivca niso mogli ugotoviti.

Aretacija pod sumom težke krivde. V Mariboru na Koroški cesti je arretiral straž-

Opozorilo!

Te dni smo bili obveščeni, da hodi nekdo v Ljutomerskem okraju, ki ima naročilnice Nakladne knjižare Epoha Zagreb in se izdaja za zastopnika Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Enako se nekdo potika v kozjanskem okraju, ki se tudi izdaja za našega zastopnika. Ponovno smo že izjavili, da mi nimamo nikakih zastopnikov, ki bi okrog hodili. Zato ne verujte ljudem kar na obraz! Sploh od vsakega tuje, ki se izdaja za kakega zastopnika, zahtevajte, naj pokaže pismeno pooblastilo, da se tako prepričate, kdo je. Pa če tudi pride kak zastopnik kake tvrdke, nikar ne izročajte nikomur denarja naprej!

starši pri Velkavrhovih, da bo dobil posest mlajši in dobr si Matevž. Starejši sin Lojze se je iz jeze podal v službo, iz katere se je vrnil pred tedni domov in je zahteval od mlajšega brata, da mu prepusti kot starejšemu domačijo. Prišlo je med bratoma do ostrega prerekanja in Lojze je v prepiru rudi dedovanja zabodel Matevža s kuhinjskim nožem v srce. Zaboden se je zgrudil mrtev, starejšega Kajna so izročili orožniki okrajnemu sodišču na Vrhniku.

Tatovi na delu. V Zg. Sušici pri Toplicah na Dolenjskem je tatinska družba ukradla posestniku Janezu Tolarju posteljnine in perila za 2.500 din. V vasi Podturn so odnesli isti uzmoviči iz izložbe trgovke Marije Medic blaga za 250 din. V vasi Obrh je vlonila tolpa v kaščo neke gospodinje in je odnesla rjuh za 1500 din.

Izpred sodišča

Obsojena tatinska družba. Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo 15. marca tatinsko družbo, kateri je očitala obtožnica 16 kaznivih dejanj in med temi tativne ter razbojništva. Obtoženi 42 letni delavec F. Cerjak iz Sp. Korene pri Sv. Barbari pri Mariboru je bil obsojen na tri leta, 23 letni kaznjenc mariborske kaznilnice Herman Vohak na sedem let, Vinko Kocijan iz Sp. Dobrave na 20 mesecev zapora, 45 letni delavec Jožef Preložnik iz Krčevine pri Vurbergu na štiri mesece strogega zapora in Kajbič Katarina na tri mesece zapora.

Slovenska Krajina

Šoferski tečaj. Kakor smo že v zadnji številki pisali, priredi Touring-Club šoferski tečaj za Slovensko krajino in severovzhodni del Slovenskih goric. Začetek tečaja bo z začetkom aprila. Ponovno vabimo vse one, kateri se še do danes niso odločili, naj se čimprej odločijo in javijo svoj vpis. Kandidati morajo biti stari 18 let, poklic je postranska stvar. Skupni stroški tečaja z izpitom so predvideni na 1500 din; seveda se bodo ti stroški ob večji udeležbi znižali. Tečaj bo v Soboti; predpoldne se bodo vršila teoretična predavanja, popoldne pa praktične vožnje. Ponovno vas vabimo, da se prijavite osebno ali pisno pri: Zadružni mlatilničarjev, Gorica 9, p. Puconci.

Požari

Požar na Ptujskem polju

Dne 14. marca okoli 21 se je pojavit ogenj na poslopjih Janeza Tomažič v Forminu. Na kraj nesreče so prihiteli domači gasilci s svojo novo motorno brizgalno »Plo« in z njenim izbornim delovanjem ogenj pogasili ter že itak revni, zdaj pa še posebno nesrečni družini oteli vsaj zasilno stanovanje. V strogi pripravljenosti sta bili tudi gasilski četi Gajovci in Cvetkovci, ki pa jima ni bilo treba sodelovati, ker so domači gasilci položaj v polnem obsegu obvladali.

Vas Marija Zagorje v nevarnosti

Ob 3.30 je na dosedaj še nepojasnjeno način sredi vasi nastal velik požar, ki je posestniku Ivačiču Janezu vpepelil hišo in vsa gospodarska poslopja ter ves človeški in živinski živež. Posestniku Fr. Gračnerju pa je ostala samo hiša,

Vlon v nabavljajno zadružo. V Kranju je bilo v noči skozi streho vlonljeno v nabavljajno zadružo državnih nameščencev. Vlonilci so povzročili 30 do 40 tisoč dinarjev škode.

Brat zaklan brata. V hribovski vasi Korena pri Horjulu na Kranjskem so sklenili

oboje gospodarskih poslopij je popolnoma pogorelo. Mirnemu ozračju, božji pomoči in pa vsega občudovanja vredni discipliniranosti, hrabrosti in neustrašenosti gasilcev se je zahvaliti, da ogenj ni vpepelil vse vasi s šolo in župniščem ter z veličastno romarsko cerkvijo vred. Ob pomanjkanju vsega, poklicnega gasilskega osebja in orodja, so sami domačini z nepopisno pridnostjo ogenj omejili in rešili vso ostalo zagorsko vas velike nesreče. Bogu v vsem hrabrim gasilcem tisočera hvala! Hvala tudi poklicnim gasilcem, posebno kozjanskim, ki so prišli pomagati.

Nočni požig iz maščevanja

V noči na 10. marec ob 21 je na dosedaj še nepojasnjeno način nehnadoma izbruhnil požar pri Ivanu Cizel na Piršenbregu v Pišecah, kateremu je že vpepelil ogenj lani novozgrajeni hlev. Tokrat je bilo v hlevu ena krava, dve svinji in sedem kokoši, kar je vse postalo žrtev plamenov. Imenovanega zasledujejo razne nesreče že ves čas njegovega gospodarenja. Pri omenjenem požaru gre za maščevanje požigalčeve roke. — Orožništvo je pridno na delu, da pride storilcu na sled in da prejme primerno nagrado.

Tretji požar v teku petih dni

V noči 16. marca je izbruhnil ogenj v Podovi pri Račah in je vpepelil gospodarsko poslopje posestniku Francu Gselmanu. Krog polnoči je pričelo goret v kolarnici imenovanega posestnika. Požar se je z vso naglico razmahnil na hleva in jih vpepelil. V zadnjem trenutku so rešili živino. S poslopjem vred je zgorela krma in vse poljedelsko orodje. Škoda znaša 20.000 din. Pri Gselmanu je bil v teku zadnjih petih dni v občini Rače tretji požar in obstaja upravičen sum, da je na Dravskem polju na delu požigalčeva roka.

Ostale požarne nesreče

V Pangercah v Cirkovcah na Dravskem polju je zadnje dni nastal ogenj v svinjakih Jerneja Uhuk. Poleg svinjakov je pogorela še manjša šupa, v kateri je bilo razno orodje in sedem kokoši. Ogenj je nastal radi dimnika, v katerem so se vnele saje. — V Veliki Zimici pri Sv. Barbari pri Mariboru je povzročil požar posestniku Francu Čafniku 10.000 din škode, ker mu je uničil

»Bayer-jev« - križ ščiti od ponarejenja

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

podstrešje in pridelke, katere je imel tamkaj shranjene. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju se je pojavil v noči rdeči petelin v gospodarskem poslopju Nikolaja Križanca. Ogenj se je razširil na leseno in s slamo krito hišo gostilničarja in posestnika Jakoba Zdolšeka, v kateri je stanovala zasebnica Marija Topolovec. Živino so rešili. Zgorel je en voz, prašič in kokoši. Gasilci so očuvali razmah nesreče. — Gozdni požar so doživeli na Jožefovo popoldne v Kozjem. Ogenj je nastal ob cesti, ki pelje po Bistrem grabnu na Veternik, in je objel borov in smrekov gozd v širini 200 metrov do vrha Preddiča, od starega grada do nekdanje grajske kaapele. Zasluga gasilcev in domačinov je, da se požar ni razširil. Vzrok požara je neznan. Gozd je last g. Kobeta iz Rogatca,

zal njen pogreb. — Počivaj mirno v zemlji domači, katera Ti naj bo lahka!

Kamnica pri Mariboru. Dne 18. marca popoldne je bil v Kamnici ob lepi udeležbi pogreb gospe Alojzije Pergler, sestre prevzetenega knezoškofa dr. Tomažiča. Pogreba se je udeležil ves stopni kapitelj, ravnatelj dijaškega semenišča g. Richter, zbor bogoslovcev, ki je zapel pred hišo žalosti in na pokopališču, ter številni sorodniki in prijatelji iz domače fare Sv. Miklavža z g. župnikom Polakom, ženska zveza z zastavo in redovnice. Pogrebne obrede je opravil prevzteni knezoško g. dr. Tomažič, ki se je zahvalil vsem za zadnjo čast, ki so jo izkazali rajni. Prevztenemu in ostalim sorodnikom naše sožalje!

Gornja Radgona. Dne 12. marca smo položili k večnemu počitku učenca Janka Justa. Bolehal je že več mesecev na zavratni bolezni — jetiki. Pogreba se je udeležila vsa šolska mladina, tovariši Jankovi, ki so mu v slovo zapeli »Pomladi vse se veseli...« — Počivaj v miru — staršem in sorodnikom pa naše sožalje!

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. V nedeljo, dne 20. februarja, smo položili k večnemu počitku vzorno ženo Ano Zemljic, p. d. Irglovo mater. Bila je delavna in skrbna gospodinja ter vedno vesele narave. Pri 78. letih je še med svojimi rada zapela kako cerkveno ali narodno pe-

Naši rajni

Puščava. Mala je naša župnija, a pogosto se oglaša zvonček smrti, kateri nam je naznani žalostno vest, da nas je za veden zapustila in se preselila v boljšo domovino Marijina hčerka Mimika Brezoznik. Dalj časa jebolela, ali zavratna bolezen ji je končala njeni mlado življenje. Kako je bila rajna priljubljena, je poka-

11 Jožetove aretacije ni ukvarjal na lastno roko s potvarjanjem bankovcev. Kakor hitro je zvedel, da so se zaprla za bratom vrata zapora in kaznilnice za dobo 12 let, je začutil z vso silo potrebo nadaljevanja, kar je postal usodno očetu in bratu. Najbrž bi se bil udal ponarejevalski strasti koj po bratovi ob sodbi, da se ni zgodilo nekaj, kar je zaokrenilo njegovo življenjsko pot za nekaj časa v drugo smer.

Ko so se dogajali beleženi dogodki na Dravskem polju, je predla poljancem presneto trda za denar. Marsikateri je gledal, če je le mogel, da si je kaj prigaral v tujini, ki je že nudila tedaj pri marljivem ter štedljivem življenju več zaslužka nego z vsemi mogočimi težavami ter nesrečami združeno pridelovanje domačih cenjenih poljskih pridelkov in živinoreja.

Veliko ljudi se je tedaj izselilo v Ameriko. Mnogi so doživeli v novem svetu veliko več sreče kakor doma. Ostali so v Združenih državah več let in so se vrnili z dolarji, s katerimi so podprli ter ojačili svoje borne poljanske domačije.

Potrebo po izselitvi v Ameriko je začutil med drugimi tudi Franc Miložič, Jurjev daljni sorodnik. Imel je namreč hčer sestre njegovega očeta za ženo. Brž ko je nasluhnil Jurij, da usmerja Franc korake

Novi industrija

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Porota je obsodila Jožeta Potočnik na 12 let, Konrada Podplatnik na deset in Antona Vindiš na pet let.

Mladi in glavni krivec Joža Potočnik je celo tokrat prestal prisojeno mu kazen. Vrnil se je iz kaznilnicejetičen in je podlegel tej zavratni bolezni po enem letu, katero je preživel na svobodi.

III. poglavje

V Ameriko in nazaj

Dosedaj smo opisali dve ponarejevalski družbi, pri katerih sta bila udeležena stari Gašper Potočnik in njegov sin Joža, ki je igral vodilno vlogo. Oče je umrl v ječi, sin je prestajal dolgo kazen 12 let. Edini Potočnik, kateremu je bila razodeta od Jožeta skrivnost potvarjanja s fotografičnim aparatom, je bil mnogo mlajši brat Jurij. O tem smo že slišali, kako je vplivala nanj dobra mati, da se je podal v uk k čevljarskemu mojstru. Jurij je bil mlad in se do

sem. Tudi njeni trije sinovi in obe hčerki so cerkveni pevci. Cerkveni pevski zbor je zapel na domu in ob grobu žalostinke. Od rajne se je v lepih besedah poslovil domači g. kaplan, potem pa še pevovodja g. Čirič. Dobra mati naj počiva v miru — domačim pa naše sožalje!

Šmartno ob Paki. Smrt nam ne prizanaša. Dne 18. marca smo pokopali v Gorenjah posestnika Janeza Podvratnik p. d. Hribenik. Velika udeležba pri pogrebu je pričala, da je bil rajni spoštovan mož, povsod priljubljen. G. dekan Karel Presker se je ob grobu poslovil od rajnega in je poudaril njegovo poštano krščansko življenje in miroljubnost. Da, res, to je tudi bil rajni Hribenik: dober človek in dober gospodar, skrben družinski oče, dober katoličan, zvest vedno krščanskim načelom. Bil je tudi svoj čas cerkveni ključar in je kot tak mnogo žrtvoval za podružnico sv. Janeza v Gorenjah in njej je posvečal vso skrb. Njegovi potri ženi in sorodnikom budi v tolažbo in utehu, da mu bo Bog plačnik za dobra dela, ki jih je v obilni meri vršil.

St. Janž na Vinski gori. Pokopali smo 10. marca 82 let starega preužitkarja Franca Petek, p. d. Šmojakov oče. Leta 1935 je obhajal zlato poroko z ženo Vincencijo, katera je pa že dobro leto pozneje umrla. Pokojni starček je bil do zadnjega pri popolni zavesti in je previden s sv. zakramenti vsled starosti mirno zaspal v Gospodu. Naj blagemu očetu in mami sveti večna luč — žalujočim naše sožalje!

Svetina nad Celjem. Dne 6. marca smo spremili v obilnem številu rajnega gospodarja Martina Fabjana, p. d. starega Petriča, na njegovem zadnjem zemeljskem potu. Bil je to mož stare, poštene slovenske korenine; dosegel je lepo starost 79 let, ki jih je preživel na svojem prijaznem domu na visokih Pušencih, sicer skromno in tiho, a tako zgledno-delavno, kakor pač živi naš dober slovenski oratar. Delo in trpljenje je bila vsebina njegovega življenja ob strani zveste zakonske družice in v sredi pridnih otrok; pa so dobrega očeta nazadnje vsi dragi domači zapustili, žena in otroci, in v krogu ljubeznivih vnučkov je končno dotrpel svojo življenjsko pot. Počivaj v miru, vrli slovenski oče, do velikega dneva vstajenja!

v prekomorski svet, se je še on oprijel z vso dušo klica srečne Amerike. Potovanje tako daleč stane denar in ravno tega ni imel Jurij. Tiščal je tako dolgo v Miložiča, da je ta pred odhodom prodal svojo hišo. Izkupiček je posodil Juriju za potovanje pod pogojem, da mu bo povrnih denar v Ameriki, kakor hitro ga bo prislužil. Sigurno je razodel Jurij sorodniku, da je sicer reva na cvenku v žepu, a ni ptič brez zlate pesmi v glavi.

Jurij je moral slišati in čitati, kako obširen svet so Združene ameriške države, kjer se človek laže skrije ter zgine pred zasledovalci nego na neznatenem Dravskem polju. Amerika je bila osobito tedaj priběžališče vseh mogočih grešnikov iz raznih držav, ki so pokopali pri vstopu v novi svet prošlost in nadaljevali zločine na čisto nov ter svež račun. Resna domneva obstaja, da je nameraval Jurij poskusiti ponarejevalsko srečo v kakem prav skritem kotu neizmerne Amerike. Na omenjeno upanje se mu je najbrž odprl kredit za preselitev.

Jurij Potočnik je odpotoval s Francem Miložičem v Ameriko leta 1907.

Ni znano, kako zaposlitev si je poiskal po vstopu na ameriška tla. Gotovo je, da je bil ravno on eden izmed tistih, katere je Amerika bridko razočarala.

Društvene vesti

Kamnica pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo vprizori v nedeljo, 27. marca, ob 15 v cerkveni dvorani lepo duhovno igro »Slehernik«. Prijatelji vabljeni!

Selnica ob Dravi. Dekliški krožek priredi dne 25. marca ob 15 v društveni dvorani v župnišču materinsko proslavo. Na sporedu so same prisrčne točke naših najmlajših, zato vabimo k obilni udeležbi vse, še posebno pa naše matere!

Hoče. Prosvetno društvo ima svoj redni letni občni zbor v petek, na Marijin praznik, ob 14.30, po večernicah v Slomškovem domu. Udeležba za vse člane obvezna. Ob tej priliki se bo pobirala članarina.

Hoče. Prosvetno društvo ponovi na željo občinstva v nedeljo, 27. marca, ob 19.30 v Slomškovem domu igro »V temoti«. Vabljeni od bližu in daleč!

Jarenina. V nedeljo, 6. marca, se je vršil redni občni zbor Prosvetnega društva. Občnega zborna se je udeležilo nad vse pričakovanje mnogo ljudi, predvsem mladine. Iz poročil je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu zelo živahnodelovalo, predvsem na dramatskem polju. Iz poročila blagajnika je bilo razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu nad 10.000 din prometa. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor z nekaterimi spremembami. Omeniti moramo, da gre predvsem zahvala za uspešno delo v društvu in posebej še v prirejanju iger delavnemu in agilnemu režiserju, učitelju g. Babniku. Naše Jareninčane pa prosimo, da bi nam tudi v božiče ohranili naklonjenost ter nas podpirali v naših stremljenjih za verski in moralni preporod naše mladine.

Negova. Prosvetno društvo je imelo 6. marca redni občni zbor. Navzočih je bilo 80 članov. Sprožena je bila zamisel postavitve lastnega društvenega doma ter bo v kratkem ustanovljen pripravljalni odbor. Naše članstvo je dovolj zavedno ter ne mara ponujenih sodelavcev, ki iščajo le svoje osebne koristi na moralno in kulturno škodo naše mladine. — Našim materam bomo priredili na praznik Oznanjenja materinsko

proslavo s petjem, deklamacijami in tremi igrami. Matere in tudi mladina: prisrčno vabljeni!

Gornja Radgona. Prosvetno društvo se je v zadnjem času precej razgibalo. Storilo je, kar je bilo nujno potrebne. Knjižnica je ponovno urejena in spopolnjena z novimi lepimi knjigami, katere bralcem zelo ugajajo. Posluje vsako nedeljo po osmi sv. maši. Prav pridno se giblje tudi fantovski odsek. Imajo redne tedenske sestanke, ki so polnoštevno obiskani. Enako je med fanti disciplinirano uvedena tudi telovadba. Na teh sestankih obravnavajo vse, kar je fantom treba vedeti, da ne podležejo krivim nazorom. Tudi dekleta so oživela, odkar so si ustavljala dekliški krožek se živahnogiblje s telovadbo. Dekleta, katera še niste v naši sredini, pristopite v našo organizacijo!

Kapela pri Radencih. Dekliški odsek Bralnega društva vprizori v nedeljo, dne 27. marca, v prostorih restavracije g. Maršika v Slatini Radencih Mariji na čast ginljivo petdejansko igro »Lurška pastirica«. Začetek ob 17. Vabljeni!

Ljutomer. Prosvetno društvo priredi sodelovanjem vseh katoliških organizacij na praznik Marijinega oznanjenja v Katoliškem domu materinski dan. Predvajana bo lepa verska igra v petih slikah »Mati svetega veselja«. Začetek ob 15.30. Matere, očetje, fantje in dekleta od bližu in daleč, prijazno vabljeni!

Verzej. Na Marijin praznik, 25. marca, priredi takojšnji dekliški krožek telovadno akademijo s petjem in prizori. Pridite!

Slovenska Bistrica. Prosvetno društvo priredi na praznik Marijinega oznanjenja ob 15.30 v Slomškovem farmen domu materinsko proslavo, kjer bodo naši mali na odru pokazali javno svojo ljubezen in hvaležnost našim mamicam. Zato opozarjam starše, da se odzovejo vabilu naših malih in se zanimajo za njihovo delo.

Šmartno ob Dreti. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 27. marca, ob 15 v dvorani gasilskega doma pretresljivo Meškovo dramo »Mati«. Pridite in udeležite se v obilnem številu!

Št. Ilij pri Velenju. Dekliški krožek priredi v nedeljo, 27. marca, v društvenem domu prvo

Obilne sreče, katere se je nadeljal med Amerikanci, ni bilo od nikoder. Moral je težko delati, da se je preživel. Kmalu je začel pisariti domov pisma, kako slabo se mu godi in mu je že sto- in stokrat žal, ker je ostavil domovino.

Omenili smo že na pohvalno plat, kako je prevladovala v Potočnikovi družini med člani ljubezen. Domače je bolelo, da je zadel njihov miljenec v tujini in daleč od doma tako na slabo. Kazali so Jurijeva obupna pisma okrog po vasi. Še vaščanom se je smilil mladi fant, kateremu se je godilo tolikanj hudo med tujimi ljudmi.

Sam bogzaj kako in kaj, a domači so zbrali s pomočjo sošeske toliko denarja, da je zadostovala vsota Juriju za vrnitev.

Neizkušen ponarejevalec

Jurij Amerikanec ni bil več za čevljarski stolček in ne za resno kmečko delo. Po vrnitvi iz Amerike se ga je oprijela ponarejevalska strast z neugnano silo. Ni se mogel dokopati do boljšega ter lažjega kruha s poštenim delom, moral je doseči cilj sreče z očetovo in bratovo zapuščino!

(Dalje prihodnjič)

Kdaj je Napoleon jokal
Napoleon Veliki je slovel kot mož, ki se je znal železno premagovati. Enkrat pa se je zgodilo, da je vendar le izgubil oblast sam nad seboj. To je bilo takrat, ko je stal ob smrtni postelji svojega najboljšega prijatelja in bojnega tovariša maršala Lannesa. Ko je Napoleon izvedel, da maršal umira, je naglo prihitel k njegovi smrtni postelji, padel pred že mrtvim trupom na kolena ter začel pretresljivo jokati. To se je zgodilo 1. 1809 po bitki pri Aspernu, kjer je bil dotedaj vedno zmagoval Napoleon prvič premagan. Bilo je takoj po bitki v bližini Dunaja. Maršal Lannes je bil v tisti bitki smrtno zadel ter je umrl v majhni hišici v tedanji dunajski okolici.

telovadno akademijo. Na sporednu so zborne deklamacije, simbolične igre s petjem in govor. Govorila bo zastopnica podzvezje v Celju. Začetek točno ob 15. Vabi odbor.

Šmartno pri Velenju. Za predavanje o »spolni pripravi za življenje«, ki ga je v nedeljo imel g. dr. Brecelj, je bila naša dvorana mnogo pre-

majhna. Nad 500 fantov in deklet se ga je udeležilo. — Na Marijin praznik, 25. marca, vas zopet vabimo k nam. Ob priliki desetletnice Marijine družbe in materinskega dne se bo vršila proslava s pretresljivo širidejanko »Dve materi«, za katero vlada silno zanimanje. Začetek bo točno ob treh.

Dopisi

Sele pri Slovenj Gradcu. Letošnji predpust smo ostali brez poroke; najbrž je bila vzrok huda zima. Vsled prekomasacije občin bomo imeli v nedeljo, dne 27. marca, občinske volitve. — Nas veže dolžnost, da gremo vsi na volišče, da s tem pokažemo, da smo edini ter priatelji našega voditelja dr. Korošca. Celjski list »Nova doba« je tudi v naš kraj začel zahajati, da bi ja tudi mi vedeli, da ima v Slovenj Gradcu svojega dopismnika, pa smo jo vsi odklonili s pripombo: »Nazaj v celjski raj!«

Šmartno pri Slovenj Gradcu. Za občinske volitve, ki bodo v nedeljo, vlada veliko zanimanje. Vloženi sta dve listi, ki sta obe potrjeni. Lista JRZ ima za nosilca dosedanjega župana g. Hibernika Franca. Druga lista, katere nosilec je g. Kresnik Martin, pa je na žalost brez imena. Že dejstvo, da tej listi kljub prizadevanju neke vplivne osebe v naši občini niso znali poiskati imena, dovolj jasno govor, katera lista je prava. Vnaprej se vidi, da hoče narod v Šmartnem za župana dosedanjega župana g. Hibernika Franca, na čigar listi so le ljudje, ki jim je za resno delo v blagor občanov, ne pa za politiziranje.

Sv. Danijel pri Prevaljah. Nenadoma je prisla krasna pomlad. Kmetje so začeli pridno orati in sejati. Ženili smo se tako malo. Samo Zabrnikov Ignac se je naveličal samskega stanu. Mahnil jo je v starotrško župnijo pri Slovenj Gradcu in si tam izbral za svojo ženo kmetico in tovarniško delavko. Bog jima daj obilo blagoslova!

Trbonje. Zadnje čase se je neki podjetnik kamnolomov začel zanimati za naš granitni kamen, kateri ni daleč od železnice. Z delom je že pričel, samo to bo težavno, ker nimamo nakladne postaje. Nakladati bi se moglo le na ta način, da bi mimoidoči tovorni vlak obstal, kar do sedaj ni, in bi se z več delavci takoj v kratkem času naložilo in tako ne oviralo prometa. — Pripravljamo se na sveti misijon, ki bo pričel dne 27. marca. Upamo, da bo prenovil vso faro, ker je že skoraj potrebna prenovljenja.

Dravograd. Sadarsko in vrtnarsko društvo je imelo v nedeljo, 13. marca, filmsko predavanje o umni sadjereji. Za uničevanje sadnega škodljivca si je društvo nabavilo moderno škropilnico. — Živinorejska zadruga Tolsti vrh in okolica je imela svoj redni občni zbor 16. marca pri Sv. Križu. V odboru za to leto ni nikakih sprememb.

Dobrovce. Lansko leto smo si ustanovili podružnico Sadarskega in vrtnarskega društva, letos pa smo si že nabavili dve brizgalni, in sicer eno večjo in eno manjšo. S tem bo članom mnogo pomagano. Tudi naše čebelarstvo se lepo razvija, kar bo kraju v gmotno korist.

Šmartno ob Paki. V soboto, 12. marca, ob desetih dopoldne sta plat zvona in gasilski rog naznanjala, da gori. Gorelo in pogorelo je stavanjsko in gospodarsko poslopje Ivanu Mandelcu, p. d. Hribarskemu v Velikem vrhu. Ko je Mandelčeva žena proti desetim zakurila peč, da speče za svojo številne družino kruh, se je na siamnati strehi blizu dimnika pojavit rdeči petelin in z bliskovito naglico zajel vso streho hiše in v bližini stoječe gospodarsko poslopje. Nesrečo je

sicer takoj opazila in začela klicati na pomoč, toda preden so prihiteli sosedje in gasilci, je bilo že vse v plamenih ter je bila rešitev poslopja nemogoča. Le živilo so rešili iz hleva, iz hiše pa so mogli rešiti le nekaj obleke, dočim je vse drugo postalo žrtev ognja. Ker pogorelec poslopja ni imel zavarovanega, je številna družina vredna vsega pomilovanja.

Sv. Barbara pri Mariboru. Bliža se 27. marec, ko bomo šli vsi v tukajšnji občini na volišče, da volimo listo JRZ, da javno manifestiramo za naša katoliška načela, da podpremo našega voditelja dr. Korošca pri njegovem velikem delu za narod in državo ter mu s tem damo najlepšo zahvalo za vse velike dobre, ki nam jih je dosegel. Gremo pa tudi zato volit, da podpremo naš občinski odbor pri njegovih načrtih, ki si jih je stavil za izboljšanje naših cest, za dograditev ceste skozi Koreno, za gradnjo nove ceste skozi Zimico na Hum ter za nakup primerne posestva za občinsko hiralnico itd. Upamo, da nam bodo naši novoizvoljeni odborniki, mladi, idealni ter stari preizkušeni borci vse to tudi izpeljali. Še pred nobenimi volitvami ni bilo takšnega miru v občini kot sedaj, ko kandidira samo naša lista. Volilci, na plan, v nedeljo, 27. marca, vsi na volišče!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Dočakali smo toliko začeleno pregrupacijo okoliških občin v enotno farno občino s sedežem v trgu Sv. Lenarta, z njo pa volitve v to novo občino. Za volitve, ki bodo v nedeljo, bomo imeli samo eno listo, in to listo JRZ, katere nosilec je dr. Stupica Marijan, ki je ob znanih zadnjih volitvah šel v volilni boj z gesлом: vse za združitev fare v eno občino! Danes so ravno po zaslugu našega župana in kandidata pri nedeljskih volitvah zbrani vsi farani, ki so bili doslej raztreseni po štirih sosednjih, precej oddaljenih občinah, v lepo zaokroženo občino Sv. Lenart. Dejstvo, da je dr. Stupica Marijan za časa dosedanjega županova tako dobro gospodaril, da ni samo poplačal starih vknjiženih in nevknjiženih dolgov, maverč dosegel tudi prebitek, daje jamstvo, da bo gospodaril z možmi našega zaupanja tudi v novi farni občini tako dobro. Nihče se radi tega ne bo dal zbegati od ljudi, ki se bodo nemara potegovali za kakšno neumestno abstinenco od volitev, da bi njim na ljubo ostal doma. Kdor ostane doma — pomaga nasprotnikom, ki niti liste niso postavili! Vsi gremo volit in tako pokazemo, da smo enih misli: za dobrbit naše občine in naroda! Tudi drugod bodo zavedni pričasti napravili tako!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Razširila se je pri nas vest, da je neki kmet, ko je oral na njivi in malo bolj v živo s plugom vrezal v zemljo, pri tem izoral eno škataljo starinskih dragocenosti velikanske vrednosti. Posledica je mnogo ugibanja, blagrovanja, nevoščljivosti, zavidanja, pa zankanja. Neki drug pa je prekopal baje cel kos meje, hoteč najti še kak zaklad. — Pred kratkim je bila na brodu na Dravi pri Zavrču komisija, ki je nanovo ugotovila uporabo broda od posameznih občin in prispevke občin za vzdrževanje broda nanovo določila. Mnogo ljudi pravi, naj bi se uredila k brodu nova, preložena dovozna občinska cesta. Naj bi se tudi zopet uvedla

PRI KAŠLJU

IN HRIPAVOSTI

Tussipect

„Beiersdorf“

okusno sredstvo proti kašlu. — Dobivase v vseh lekarnah. — Velika steklenica 40 din — mala steklenica 25 din.

Odobr. Min. soc. pol. in ar. zdr. S. Br. 26853/21.X. 1937.

na dravskem mostu pri Borlu mostnina za številne hrvaške voznike in za avtomobile, pa bi bil tudi brod na Dravi rentabilnejši. Sploh se ljudje čudijo, kako je sedaj to, da je sedaj, ko je brod banovinski, cesta zraven prav slaba. Nekdaj, ko je bil brod zasebna last, pa je bila zraven prav dobra okrajna cesta. To bi pač bilo treba nekako preureediti. — Daleč po Ptujskem polju znani konjerejec in oskrbnik banovinskih žrebec, Jože Rižnar, kmet v Gajovcih, je prodal svojega lepega črnega licencovanega žrebeca k Sv. Lenartu v Slovenske gorice in od tam dobil drugega banovinskega izvirnega belgijca isto črne barve. Tako bo konjerejcem spet ustrezeno glede njihove želje po črnom plemenskem žrebcu.

Štrigova. Stojimo pred občinskim volitvama, ki bodo v nedeljo. V teku enega meseca smo ustanovili pri nas krajevni odbor JRZ, sestavili kandidatno listo, ki je že potrjena. Na naši listi so najodličnejši možje, med njimi tudi domači g. župnik, na čelu naših mož pa je kot nosilec g. Trstenjak Anton, kmet domačin, ki s svojo roko obdeluje zemljo, ki je na široko znan kot mož poštenjak, oče devetih preskrbljenih in strogo katoliško vzgojenih otrok, obenem pa cerkveni odbornik in predsednik Katoliške akcije. S to kandidatno listo smo lahko ponosni in svestni si popolne zmage. S to listo smo napovedali boj listi, ki so jo tudi že vložili naši nasprotniki JNSarji, ki so se — ker si s svojo barvo ne upajo pred ljudstvo — skrili pod krinko gospodarske liste, na kateri so vsi brez majhne izjeme dosedanji diktatorski gospodarji občine. Zato bo v nedeljo naše ljudstvo oddalo svoje glasove listi JRZ, katere nosilec je naš priljubljeni in ugledni domačin g. Trstenjak Anton iz Gravrnika.

Središče ob Dravi. Priprave za občinske volitve so v polnem teku. Po zadnji komasaciji povrčana občina, ki je po pretežni večini kmetsko-delavskemu stanu, se je zavedla, da je gospodarstvo v naši občini po zaslugu gotovih naprednjakov in veljakov, ki se skrivajo za neznatnimi imeni, naredilo iz najbogatejše občine skoraj najrevnejšo. Nosilec naše liste je g. Andrej Kovacič iz Obreža, ugleden posestnik, ki v občinskem gospodarstvu ne pozna politike, kakor se je to godilo doslej pod vodstvom trških veljakov, katerim je bilo glavno glasovati pri občinskih sejah v naprednem duhu in pobijati »klerikalizem«, a gospodarstvo jim je bila deveta briša. Tudi okoličanov iz Godeninec in Šalovec niso

marali sprejeti v trško občino, češ, da je tam samo siromaštvo, a se je vendar po zaslugu JRZ priklujčilo trški občini. Zato bodo Šalovčani, Godeninčari, Obržanci in Grablanci kakor tudi delaveci in kmetje iz trga, ki jim je za dobro gospodarstvo v občini, volili okoliško listo Andreja Kovačiča.

Velika Nedelja. Ker so pogajanja s falso elektrarno v svrhu elektrifikacije naše občine v popolnem teku, je upanje, da bo tudi pri nas v kratkem zasvetila elektrika. Imamo pa tudi pri nas nekaj ljudi, ki se je branijo in tudi drugim odgovarjajo, češ, da v tej krizi ni mogoče na kaj takega misliti. Ako po drugih krajih to zmorejo, bomo tudi mi premagali vse ovire.

Svetinje. Gospodom v ivanjkovskem »kompromisu«, s katerim so hoteli zbezljati volitve, bije zadnja ura. Če bi hotel Pučka vreči kdo z županskega mesta, bi moral že biti drugačen človek, ne pa takšen, ki ga je ljudska vlada jugoslovanske večine radi nepravilnega delovanja odstavila. Svetinjarji vse to dobro pomnimo. Tudi dobro poznamo g. trgovca pri Svetinjah, ki se je pri prejšnjih volitvah vsilil nam, ko pa je videl, da med Pučkovimi možmi zanj ni prostora, se je zvezal s svojimi sovražniki proti nam. Saj to je tisti kompromis ali zveza, s katero so agitirali. Seveda, gliha skup štriba! Le uboga svetinska občina, če bi jo vodili taki ljudje! — Volilci! Usoda ivanjkovske liste je zapečatena. Hoteli so, da jim ponovno dokažemo, da minulega režima nikoli več ne bomo pustili na oblast. Zmagati pa moramo do poslednjega glasu! Na delo! Vse, ki kakorkoli oklevajo, poučite! Nihče ne sme ostati doma, ker bi s tem pomagal našim nasprotnikom! O vsem ste natančno poučeni, sedaj je na vas, da sebi v dobro pridete volit vsi Pučka! S Pučkom je poštenost, s Pučkom dobro občinsko gospodarstvo, s Pučkom zaupanje vlade, za Pučkom — zmaga!

Gornja Radgona. Velike spremembe v sosednji Avstriji so pokazale v našem malem obmejnem prometu občutne posledice. Iz strahu pred tihotapljenjem denarja od strani judov so nemške onomejne oblasti zabranile nošenje denarja čez mejo v Jugoslavijo. Dovoljeno je nositi samo 70 grošev. Ta udarec so hudo občutili prebivalci v obmejni coni, ki so bili prej izključno navezani v malem obmejnem prometu na Jugoslavijo. — Mnogo sezonskih delavcev v Nemčijo odhaja tudi iz gornjeradgonskega okraja. V največji množini se izseljujejo iz Apačke kotline, od koder jih pojde nad 200.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Krajevna edinica KZ pri Sv. Križu blizu Ljutomera bo imela 25. marca občni zbor takoj po rani službi božji v Slomškovi dvorani. Kmetje, pridite!

Slatina Radenci. Zaključek kmečko-nadaljevalne šole. Tukajšnja kmečko-nadaljevalna šola je trajala od 16. novembra do 11. marca, torej štiri

Gospa Dollfuss, soproga umorjenega avstrijskega kanclerja, se je zatekla pred hitlerjanci na Mažarsko.

mesece. Pouk je bil ob ponedeljkih in petkih pooldne. Udeležilo se ga je 23 kmečkih fantov iz bližnje in daljne okolice. En učenec je prihajjal celo iz 12 km oddaljenih Apač, kar je res hvalevredno. Dne 3. marca je bila zaključna slovesnost z govorom voditelja o namenu kmečko-nadaljevalnih šol. Poleg teoretičnega pouka so se vrstile tudi praktične vaje ter izlet na banovinsko kmetijsko šolo Rakičan in semenogojsko postajo Beltinci. Voditelj se je zahvalil kr. banski upravi za odobritev, članom šolskega odbora ter okrajnemu kmetijskemu odboru in hranični za materialno podporo.

Tinje na Pohorju. Pojdite vsi na volišče in 27. marca volite vsi soglasno stranko JRZ, ki nas je združila z mestom! V nedeljo bomo dali zadnji sunek propali in zapuščeni demokratski stranki, ki je pri zadnjih občinskih volitvah od 400 občin, ki jih je imela v svojih rokah, rešila komaj 33, vse druge je dobila JRZ, kateri je tudi v nedeljo zmaga zagotovljena!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Letošnji predpust je bila tudi nas slovenska poroka. Katoliški pravoslavljeni delavec iz Zreč g. Očko Ivan nam je odpeljal Miciko Sadek na svoj dom. Ona je bila zvesta Marijina družbenica. Svatje so darovali za cerkvene potrebe 100 din. Bog plačaj! Novoporočencema obilo božjega blagoslovja!

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Tudi v naši občini se vršijo v nedeljo občinske volitve. Imamo

dve listi, in sicer listo JRZ z nosilcem g. Pušnik Simonom, posestnik v Črešnjevcu, ter nam nasprotno listo JNS z nosilcem g. Kodeličem, katera se sicer sramuje svojega imena ter se hoče imenovati »gospodarska« lista. Čudimo se, da si upajo ti ljudje imenovati »gospodarski«, ko pa nam njihovo dosedanje delo kaže nesmisel za občinsko gospodarstvo. Volilci, davkoplăčevalci, poglejte naše ceste, poglejte črešnjevsko šolo! Povsod razvaline, katere nam pričajo o gospodarski »zmožnosti« teh ljudi, kateri se vam sedaj ponovno ponujajo, da še v bodoče »gospodarijo« z vašim denarjem, katerega plačujete v obliki občinskih doklad. Vi volilci na Pretrežu pomislite, da je dosedanje vodstvo občine krivo, da ste vsled zanemarjene ceste popolnoma odrezani od središča občine. Volilci Vrhloge, ali ni bila dosedanja upravi dana prilika, da bi prevzela cesto skozi »Marof«, potom katere bi imeli najbližjo zvezo s Pragerskim? Volilci Črešnjeva, ali niste opetovano prosili dosedanje upravo in tudi g. Kodeliča, da se nam popravi cesta proti cerkvi ter preskrbi material za zadelavo jam in mlak na cesti proti Leskovcu? Toda vse vaše prošnje so bile zaman. Ti naši dosedanji gospodarji so poznali samo sebe, nas in naših upravičenih prošenj niso videli in slišali. Vidijo nas zopet, ko rabijo naše glasove, da bi lahko pod krinko »gospodarske liste« še nadalje uganjali svojo JNSarsko teroristično politiko. Volilci, pokažite, da hočete tudi vi biti v krogu velikega števila slovenskih občin, katere zaupajo našemu voditelju g. dr. Korošcu. Zato glasujte v nedeljo jasno in odločno za listo JRZ, za listo Simona Pušnika!

Loče pri Poljčanah. Imeli smo dobro uspeло veseloigro »Sluga dveh gospodov«. K sosedom smo se pa hodili učit ženit k igri »Dva para se ženita«. Ko mine postni čas, bomo pa pokazali, kako smo se naučili. V predpustu smo imeli več porok. Poročila se je tudi vzorna članica Marijine družbe Kranjc Terezija z Mlač in dobila za zakonskega druge fanto od fare Plavčak Franca od Sv. Križa pri Rogaški Slatini. Bil je ugleden član Apostolstva mož in fantov. V takem zakonu mora biti doma sreča, zadovoljstvo in božji blagoslov. Novoporočencema iz srca častitamo! Znano je že, da je naša bratovščina jekruzalemskega osla oblastveno razpuščena. Pa so nekateri »bivši« člani kar nepopoljšljivi. Toda kako imenitno je bilo zadnjo nedeljo gledati, ko sta moža postave delala red okrog cerkve. Most proti Žičam čez Dravinjo je bil skoraj preozek, tako so »bivši« hiteli čez, da ne bi prišli na listo nepopoljšljivcev. Nekateri staroste razpuščene

Nemški pehotni general von Bock, poveljnik vojaštva v Avstriji.

Nemci vkorakajo na avstrijsko ozemlje.

Paul Boncour, novi francoski zunanjji minister.

bratovščine so se celo uprli. Toda sili so se nazadnje le vdali. — Toda tudi poštenih mož in fantov je dosti v Ločah. In ti so se odločili, da si nabavijo za Veliko noč novo cerkveno zastavo. Že nabirajo kot pridne čebelice za njo. Tudi naročili so jo že. Lepa bo! Vse dobromisleče pa prosimo: darujte za novo zastavo, da bo veselje za Veliko noč tem večje, ko bo nova zastava že blagoslovljena — in plačana!

Rečica ob Savinji. Nekateri so se ojunačili in šli pod zakonski jarem. Jurčev Ivan iz Sp. Pobrežje si je poiskal za ženo sosedo Tomažinovo Katrico; Blažičev Francel iz Zg. Pobrežja pa je vzel Finštovo Micko iz Trnovca. Finštov Tone si je izbral za živiljenjsko družico Bulkovo Pepo iz Bočne Jarc in pa Bidrova Ana iz Pustega polja sta tudi stopila v težki zakonski jarem. Pešenski Franc iz Potoka je šel na Zg. Pobrežje po Floserjevo Zefo. Šetinski Franc iz Lačjevasi je vzel Čudelakovo Francko iz Potoka, Kokal iz Lok pri Mozirju pa je prišel v Lačjavos po Mico Grehčeve ter jo odpeljal iz rečiške fare v načarsko. Vsem tem korajžnim fantom in dekletom želimo mnogo božjega blagoslova!

Sv. Ilj pod Turjakom. V nedeljo, 20. marca, je obhajal v krogu svoje družine 70 letnico rojstva priljubljeni in daleč okoli znani g. Franc Planinšec, p. d. stari Peter. Bil je več let župan, podžupan, cerkveni ključar, oče ubogih, načelnik gasilske čete Mislinje že 16 let, podnačelnik tukajšnje posojilnice, kateri tudi v teh kritičnih časih ni zmanjkalo denarja. Pri vseh dobrih in potrebnih stvareh še vedno vneto in požrtvovalno deluje. Vsa fara mu je za premnoge dobrote iz srca hvaležna. Vse priča o njegovih zaslugah

Avstrijsko vojaštvo prisega Hitlerju.

in značajnosti ter kremenitosti. Želimo mu k njegovi 70 letnici: Vsemogočni naj ga nam ohrami še mnogo let!

Svetina nad Celjem. Veseli smo Svetinčani svoje nove šole, ki tako prijazno gleda v naš planinski gozdni svet, a s skrbjo v srcu zasledujemo delovanje v naši šoli. Sedaj imamo tri razrede, a samo eno učiteljsko moč. G. upravitelj se je pri smučanju poškodoval tako, da bo za delo v šoli dalje časa nezmožen in sedaj teži vse šolsko breme našo dobro učiteljico gospo Škop. Slišimo, da vse polno učiteljev čaka zaposlenja; ali naj naši otroci, ki so v zadnjem času že itak stalno prikrajšani na pouku, še dalje trpijo nenadomestljivo škodo manjkajoče vzgoje?

Dramlje. Tukajšnja KZ ima v nedeljo takoj po prvem sv. opravilu v dvorani Slomšekovega doma redni občni zbor. Vabljeni ste vsi, ki imate količaj stanovske zavednosti, tudi nečlani, moški in ženske, pa tudi naša kmečka mladina.

Kozje. Tukajšnji bivši gostilničar Fr. Guček je obhajal dne 19. marca 77 letni rojstni dan. Rojen je bil v fari Jurklošter, okraj Laško, kot sin kmečkih staršev. Bil je potren k vojakom, kjer je služil tri leta. Potem se je odločil za gostilničarski stan, katerega je vodil v Kozjem 50 let. Prévzel je v najem bivšo restavracijo v graščini v Kozjem leta 1887. Dobil je spretno tovarišico za gostilno, katera mu je rodila osem zdravih otrok, katere sta vse preskrbeli s šolami in obrtništvom. Najstarejši sin je sedaj v Trbovljah in posebuje ključavniciarsko in mehanično delavnico, trije sinovi so v Ameriki in so že tamšnji državljani. Eden je na Senovem pri Rajhenburgu kot strojnik v elektrarni. Ena hčerka mu je umrla, druga je v Št. Petru pod Sv. gorami poštarica, tretja je vdova sodnega kanclista. Vse otroke je spravil k dobremu kruhu. Sedaj mu vsi radodarno vračajo, posebno dve hčerki osebno. Jubilantu in zvestemu naročniku izreka »Slovenski gospodar« iskrene častitke!

Brežice. Za občinske volitve v nedeljo vladala med volilci vedno večje zanimanje, kar pričajo

Jožef Bürckel organizira narodno socialistično stranko v Avstriji in vodi priprave za plebiscit dne 10. aprila.

lepo uspeli sestanki, ki jih prirejajo po vseh pristaši in prijatelji liste JRZ, katere nosilec je ugledni in spoštovani g. Deržič Karel v Brežicah. Da našim nasprotnikom, ki se zopet skrivajo pod »gospodarsko listo«, sedanje volitve niso prav, nam ni treba poudarjati. To najbolj dokazujejo sami s tem, da vsa njihova agitacija gre za tem, da zbegajo čim več volilcev. Zato trosijo predvsem med okoličani vse mogoče laži, ki so čisto navadni triki, katerim naj bi nasedli ne-poučeni volilci. Volilci! Naši kandidati z nosilcem Karлом Deržičem na čelu, ki so vsi ugledni in dobri gospodarji, vam jamčijo za edino koristno in plodonosno delo v bodoči občini Brežice. Ne nasedajte trikom našim nasprotnikov zadnje dni pred volitvami, ampak v strnjeneh vrstah v nedeljo še predpoldne oddajte svoje glasove za listo JRZ in nosilca Karla Deržiča!

Rajhenburg. Krajevna KZ bo imela v nedeljo po prvi sv. maši v Slomškovem domu svoj prvi redni občni zbor. Na tem občnem zboru bosta govorila dva govornika iz Ljubljane.

Peter Rešetar rešetari

»Jutro« na prodaj. Časopisi prinašajo novico, da je »Jutro« na prodaj. Kdaj pa še ni bilo na prodaj?

JNS za avtonomijo! Slovenski JNSarji so sklenili, da bodo za naprej za avtonomijo Slovenije, seveda do tedaj, da pridejo zopet na vlado. Ko bodo pa na vladi, bodo pa zopet kuhalni centralizem, kakrnšega še ni bilo.

Za JNSarje je še vedno pustni čas. Pri sedanjih občinskih volitvah so si JNSarji napravili razne maske, pod katerimi kandidirajo. No, ljudje so pa že olico brihtni, da so pogledali JNS na kopito, ki ga ni mogla tudi pri tem maskah »gospodarskih« list skriti.

Delavci pri občinskih volitvah. Iz raznih občin, tako iz Slov. Bistrice, Sv. Lenarta in drugod, dobivam poročila, da so se v teh krajin delavci odločili, da bodo šli enodušno proti JNS. To mi ugaja, vsaj delavci niso pozabili na knuto, s katero so bili stalno tepeni od JNS in tudi niso pozabili socialnih zakonov, ki jih je doprinesla sedanja vlada. Vem sicer, da sedaj gospodje industrijalci ne priganjajo delavcev, da morajo voliti vladno listo, kakor so to delali pod JNS, kajti ti gospodje so jezni, da je sedanja vlada izdala take socialne zakone! Pa ti gospodje se naj kljub temu zavedajo, da bom jaz znal vsako grožnjo, ki jo kdo naperi proti delavcu, ako gre volit našo listo, s takim zamahom vrnil, da se bo vsak petkrat v rešetu obrnil! Zato, zavedni delavci, le s korajžo, moje rešeto je močno!

Pucelj se je spet prepasal!

Posebno mu ne gre v račun, da so začele posojilnice zopet delovati. On seveda se prej, ko je bil na vladi, ni brigal za to, da bi denarni zavodi imeli priliko izplačevati vloge. Njemu je šlo za to, da bi naše posojilnice propadle, da bi vsi ljudje nosili denar le v beograjske centralne denarne zavode, domače posojilnice bi pa pustili izhirati. Toda Pucljeva politika se je ponesrečila v celoti. Vlada in banska uprava je omogočila našim denarnim zavodom sredstva, da najpotrebnejše izplačujejo, ljudje pa, ki so svoj denar dosedaj ali skrivali doma in ga držali pripravljenega za roparje in tatove, ali pa so ga nosili le v poštno hranilnico, so zopet začeli vlagati v domače zavode, ker vidijo, da je le tu v domačih rokah. Zato, moj ljubi prijatelj Pucelj, pusti naš mili narod, na zadružnem polju ga nisi mogel zaklati, drugod ga boš pa še manj! Podajaš se v nevarnost, da te ali brene ali pa z rogovim nabode, ko mu bo dosti!

Protestno zborovanje so imeli razni tatovi in vložilci, ker jim sedaj posel ne cvete več, ko so ljudje začeli zopet nositi denar v domače denarne zavode. Kljub temu pa bodo v poletnem času napravili še enkrat splošen pregled vseh skrinj in omar, če je še kje kaj gotovine, hranilnih knjižic pa se ne smejo dotakniti. Svetujem vsem, da imajo na hišnih vratih za take ljudi listek, kjer naj bo napisano: »Tu stanujejo pametni ljudje, ki imajo denar v domačem zavodu naložen, zato je vsak vlot brezuspešen!«

Videli boste, da bo manj vломov in tudi manj potepuhov po deželi!

Ultimat. Nekdo mi piše, naj mu razložim to besedo. Ta moj znanec sicer ve, kaj je komat, ne ve pa, kaj je ultimat. Ultimat je skoro isto kot komat, na vrat se ti obesi, uzde ti vloži, zategne te na tesno in moraš vleči, kakor te vodi z uzdo, če ne pa jih dobiš z bičem, da poka okrog tebe in po tebi. Vidiš, to je ultimat.

Zgledi vlečejo. Komaj je Hitler Avstrijo ultimatiral, je že šla Poljska in je z Litvo isto nopravila. Bog ve, kdo se bo kaj ta teden pohujšil nad Hitlerjem.

22 odstotkov. Čehi so hudi, ker pravijo, da nam ni bilo treba priznati, da je Avstrija nemška. Sedaj sem pa jaz hud, ker so priznali, da imajo 22 odstotkov Nemcov v svoji državi in so jim dali 22 odstotkov mest v državni službi. — Nikar na kolena!

Slovenci ne smejo nositi kljukastega križa! V nekdanji Avstriji, sedaj v Nemčiji, ne smejo no-

siti znakov kljukastega križa tisti, ki niso Nemci. Tako seveda tudi Slovenci ne smejo nositi tega znaka. Meni pa to zelo ugaja, treba bo le še določiti, da naj vsak tri rodove nazaj dokaže, da je res Nemec, in videli bomo, da je skoro vsa Koroška slovenska, tudi taki, ki se v sedanjem rodu smatrajo že za Nemce. Kdor si pa ne da dopovedati, da je Slovenec, temu je treba pa malo krvi vzeti, da se preizkus, ali je nemška ali slovenska, ker se rod določuje po krvi in ne po slinah, ki se ljudem cedijo.

Svetovni položaj:

Francija je močna! — Samo ne upa si nič.

Anglija je močna! — Samo boječa je.

Amerika je močna! — Samo daleč je.

Rusija je močna! — Samo krvava je.

Društvo narodov je močno! — Samo mrtvo je.

Moje rešeto je močno — samo državni pravnik je še močnejši!

silno radi podpirajo mladino pri njeni prosveti. Poučne sestanke imamo navadno vsakih 14 dni zdaj fantovski, zdaj dekliški odsek.

Dopisi

Sv. Bolzenk na Kogu. Za občinske volitve je vložena samo lista JRZ z nosilcem Orešnik Peter.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo imamo občinske volitve. Vložena in potrjena je kot prva lista g. Val. Klemenčiča. Imena mož, ki so na njegovi listi, pričajo, da bodo delali za blagor in procvit naše občine. Volite vsi brez izjeme listo g. Klemenčiča! Naj vas ne moti nasprotna lista, na kateri sta dva kandidata že preklicala podpis in izjavila, da volita našo listo. Tudi vi prijatelji iz Gočeve, pridružite se nam polnoštevilno! — Na praznik, 25. marca, nas po rani sveti maši obišče g. Žebot. Somišljeniki, pridite vsi na shod, bo zanimivo!

Razkrizje pri Ljutomeru. 13. marca smo imeli shod stranke JRZ radi bližajočih volitev v novo občino Razkrizje. Govorila sta senator g. Smodej in g. Snoj iz Gornje Radgone, katerih lepe besede so žele splošno odobravljane in ploskanje številnih poslušalcev. Našel se je spet nam dobro znan gospod ter je stisnil dopis v »Domovino«, trdeč, kako so na shodu vzklikali nosilcu nasprotni liste JNS Skramlecu. Resnica je le ta, da so vzklikali: »Dol z njim!« Nam je prišel ta dopis zelo v dobro, da ljudje, kateri so bili na vzoči, vidijo, kako nesramne laži trosijo nasprotniki, katerih bo posledica gotov polom v nedeljo. Vsi tretzno misleči ljudje pa bodo volili listo JRZ z nosilcem g. Šojnovičem.

Laporje. Shodi JRZ so se obnesli prav dobro. Pomislite volilci nove občine Laporje zdaj ob času volitev posebno na tole: Kdo nam je pred štirimi leti povzročil, da nismo že takrat ob času splošne prekomasacije dobili samostojne občine? Ali ni bil to tistokratni vsemogočni predstavnik bivše občine Žablje g. Černejšek, ki je letal v Pekel; ko pa mu je tam postalo prevroče, v Slov. Bistrico, samo zato, da je razdril nam tako zaželeno in terensko praktično novo občino. Razcepil je za štiri leta v političnem oziru našo lepo župnijo. Tedaj in tudi sedaj se druži z največjimi nasprotniki naše nove občine. A zdaj, ko so združitev dosegli drugi, bi on rad prišel do stolčka. Na shodu pri Wutteju je izjavil, da je on priboril za zgraditev nove ceste Križni vrh—Levič par milijonov, ko pa je vendar cesta stala samo par sto tisoč dinarjev. Zasluge za to cesto pa imajo čisto drugi ljudje. Vsi tretzno misleči volilci, v nedeljo oddajte svoje glasove za listo JRZ, katere nosilec je Hostej!

Laško. Možje! Volilci! V nedeljo ste spet poklicani, da se izrečete, komu boste zaupali vaše občinsko gospodarstvo za dobo treh let. Dosedanji župan občine Marija Gradec g. Hrastnik je zbral krog sebe poštene može, ki jim smete mirno poveriti upravo naše združene občine Laško. Nasprotniki, ki so se zbrali z vseh vetrov skupaj, se trudijo na vse načine, da bi vas prepričali, da bi njim dali občino v roke. Možje, tega nikar! Ohranite mirno kri! Ne dejte se zapeljati! Ne nasedajte vsemogočim zlobnim in ogabnim lažem, ki jih nasprotniki trosijo po občini. Za te laži bodo itak dajali odgovor pred sodiščem. Laž v Laškem še nikdar ni tako triumfirala kot tokrat. Poslužujejo se najrazličnejših ogabnih in zlobnih laži, ki si jih sproti izmišljajo Toda, možje, imejte močne živce in mirno kri, ti gospodje iz Laškega, ki se sedaj toliko oglašajo po vaših domovih, vas poznavajo le sedaj pred volitvami, po volitvah se pa ne bodo več zmenili za vas. Ne dejte se premotiti od njihovih sladkih besed! Sladki so samo zdaj pred volitvami, potem vas pa ne bodo poznali več.

V nedeljo vsi na volišču in oddajte svoj glas za listo Karla Hrastnik!

Poslednje vesti

Politične vesti iz drugih držav

Maršal Göring se pripelje na Dunaj. Pruski ministrski predsednik in maršal Göring se bo pripeljal na Dunaj 23. marca.

Dosedanji izid volitev na Bolgarskem. V sledenih po posameznih tednih se vršijo na Bolgarskem parlamentarne volitve. Dosedaj je bilo izvoljenih 130 poslancev. Od teh bo podprlo viano 86. Prihodnjo nedeljo bodo volili 30 poslancev v okrožju bolgarske prestolice Sofija.

Odličen bolgarski državnik umrl. V Sofiji je umrl v starosti 71 let Aleksander Malinov, večkratni bivši ministrski predsednik in demokratičen politik.

Samo še 50 km od morja. Zmagoviti španski nacionalisti so bili 21. marca pri prodiranju samo še 50 km oddaljeni od morja.

Domačne novice

Pet mož pod gorečim tramovjem. V Spodnjem Dupleku pod Mariborom je izbruhnil zadnjo nedelejo popoldne požar v gospodarskem poslopju posestnika Antona Novak. Plamen je preskočil na streho hiše in je bila nevarnost, da pogori vsa domačija. Novak in njegovi sosedji so skušali, da bi ogenj zajezili. V trenutku, ko so bili na delu Novak, 32 letni delavec Peter Fižolnik, 31 letni posestnik Franc Nerat, 38 letni posestnik Rudolf Vogrin in 23 letni zidar Alojz Čučko, da rešijo hišno opremo, se je vdrolo goreče tramovje hiše in je pokopalo petorico. Novak in Fižolnik sta dobila lažje opekline, Čučko in Vogrin pa življenskonevarne poškodbe. Poškodovane so odali v mariborsko bolnišnico.

Gozdna požara. Iskra iz lokomotive je zanetila na Jožefovo mladi gozd v Studencih pri Mariboru. Studenški gasilci so preprečili razmah nesreče — Dne 18. marca je uničil ogenj posnecni Alojzij Vračko v Selnicu ob Dravi 17.000 kvadr. metrov mladega gozda. Gasili so gasilci iz Selnice in Ruš.

Strel na plesu. V Radizelu v župniji Slivnica pri Mariboru je prišlo v neki krčmi med plesočimi pijanimi fanti do pretepa. Eden od pretepačev je ustrelil iz samokresa in krogla je ranila v pleča 21 letnega posestniškega sina Jožeta Črnko.

Sodno raztelesenje. V Polički vasi v Pesnici pri Mariboru so našli 13. marca v mlaki kriji nezavestnega viničarja Jožefa Lešar. Ne da bi se bil Lešar zavedel, je umrl dva dni po najdbi. Oblast je odredila izkop trupla in sodno raztelesenje, ker obstaja sum, da je postal rajni žrtev zločina.

Smrt pod sumljivimi okoliščinami. V Ločkem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptiju je umrla neprizakovana 62 letna preužitkarica Marija Polanec. Pri preoblačenju rajne so opazili krvave podplutbe in so zadevo javili orožnikom. Oblast je odredila sodno raztelesenje trupla.

Vlom v trafiku. V Ljubljani je bilo vložljeno v barako, v kateri ima trafiko Frančiška Zupančič. Vlomilci so napravili 4200 din škode.

Hiro izsleden ubijalec. Spredaj poročamo, da je bil na Košakih pri Mariboru zaklan Franc Novak iz Pekla. Orožniki že imajo ubijalca v osebi Ivana Škripec, 24 letnega čevljarskega močnika iz Zg. Sv. Kungote.

Hude poškodbe. Vinko Namestnik, 22 letni sin posestnika v Selnicu ob Dravi, je padel na zobe brane. Dobil je več ran, najnevarnejšo na glavi, ker se mu je zob brane zaril v možgane.

Pri padcu z drevesa si pretresel možgane. V Škocjanu pri Turjaku je padel z drevesa 11 letni Alojz Ponikvar, sin posestnika. Fant je dobil hude poškodbe na glavi in si je pretresel možgane.

Opozarjam na prilog! Danes prilagamo vsem naročnikom letak za razredno loterijo. Priporočamo mariborsko tvrdko Bežjak, ki tudi vodi pregled, če kaka srečka zadene in obvešča o tem kupca. Odtrgajte naslov in pišite po srečke! Bilo srečno!

Društvene vesti

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo, 20. marca, je bil občni zbor Prosvetnega društva, združen z akademijo fantovskega odseka na Pobrežju. Dvorana je bila nabito polna. Navzočih je bilo okrog 250 ljudi. Ta velika udeležba jasno izpričuje, kako potrebno je na Pobrežju Prosvetno društvo. Pripravljalni odbor za ustanovitev Prosvetnega društva je obrazložil program in bodoče naloge Prosvetnega društva. Predlagani odbor je bil soglasno sprejet. Upamo, da bo njegovo delo na Pobrežju plodonosno.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Dekliški krožek Prosvetnega društva bo počastil naše matice 25. marca v dvorani Nova pošta ob 15 z materinsko proslavo in igro »Sirota Jerica«.

Sv. Vid pri Grobelnem. Na Jožefovo je imelo novo ustanovljeno — po mnogih letih — Prosvetno društvo, in sicer dekliški krožek, igro »Roka božja«. Nastopili so večinoma novi igralci ter so svojo nalogu izbornno rešili. Obisk je bil zelo zadovoljiv, kakor je navadno pri nas. Čisto na tihem smo si tudi pripravili čisto novo dvorano za Prosvetno društvo, ker prej nikjer nismo imeli prostora. Zelo razveseljivo je, da stari

Kmečka trgovina

Na severu smo dobili mogočnega novega soseda

Avtstria in Nemčija sta postali eno. Iz dveh dobroih odjemalcev za naše kmetijske proizvode je nastala ena sama država. Za našo zunanjino trgovino je položaj s tem popolnoma nov. Dasi smo izvažali v Avstrijijo in Nemčijo naše kmetijske pridelke ter živilo in meso, je bil vendar izvoz v obe državi precej različen. Tako n. pr. Nemčija vedno potrebuje les, jabolka, konje, govejo živilo in pšenico, Avstria pa lesa in jabolke ne potrebuje, ker jih ima sama dovolj, prav tako tudi goveje živilne, pač pa uvaža koruzo, pšenico, pitane prasiče. Sama je celo izvažala les in jabolka. Z obema državama smo imeli najtebesnejše trgovske stike, sedaj, ko sta pa postali eno, bodo ti stiki ostali še v bodoče, samo da se bo struktura izvoza moral nekoliko spremeniti. Najbrž pa to ne bo v našo skodo. Lani je znašal naš uvoz iz Avstrijije 10.29% vsega uvoza, iz Nemčije pa 32.38%. Izvozili pa smo v Avstrijijo od vsega našega izvoza 13.52%, v Nemčijo pa 21.70%. To pomeni, da je iz obeh držav lani prišlo 42.68% vsega našega izvoza, nasprotno pa smo v obe državi izvozili 45.22%. Naša trgovinska bilanca je bila lani z Avstrijijo aktivna za 310 milijonov din, z Nemčijo pa pasivna za 333 milijonov din.

Kot smo že rekli, ce bo morala struktura našega izvoza v novo državo spremeniti. Predvsem se bo zmanjšal izvoz našega lesa v Nemčijo. Slednja je postala zadnje čase eden najvažnejših odjemalcev za naš mehki in trdi les. Avstria pa ima velik presežek pridelka mehkega lesa ter ga je veliko izvažala v Italijo, Mažarsko, Francijo, Egipt, Grčijo in Palestino. Ker sedaj Nemčija rabi avstrijski les, da ji ga ne bo treba uvažati, je prepovedala ves izvoz lesa iz Avstrijije. Ta odlok bo imel dalekosežne posledice na srednjeevropskem lesnem trgu. Avstria je lani izvozila 3,038.000 kub. metrov mehkega lesa vseh vrst. Nemčija pa je lani uvozila 6,500.000 kub. metrov mehkega lesa. Ker bo sedaj ves les iz avstrijskih dežel ostal doma v Nemčiji, se bo potreba po uvozu lesa v Nemčijo zmanjšala na polovico. S tem se bo seveda zmanjšal naš izvoz v Nemčijo, zato pa imamo priliko, da si pridobimo trge, ki jih je dosedaj zalagala Avstria. Predvsem je to Italija, ki je dosedaj krila 75% uvoza mehkega lesa v Avstrijiji. Avstria je lani izvozila v Italijo 716.000 kub. metrov, Jugoslavijo pa 233.000 kub. metrov. Izpad avstrijskega izvoza bo predvsem prisel v prid Jugoslaviji, v kolikor bo pač Italija lahko povečala svojo plačilno sposobnost v kliringu. Avstria je dobavila veliko mehkega lesa tudi na Mažarsko, in sicer lani 455.000 kub. metrov, ter je krila v mehkiem lesu 54% mažarske potrebe, dočim je odpadlo na Jugoslavijo samo 6%. Tudi tu bo sedaj prišel v poštov naš les. Dalje so Avstrijci izvozili lani 93.000 kub. metrov mehkega lesa v

Francijo, 72.000 kub. metrov v Grčijo, 250.000 kub. metrov v Švico. Za našo lesno trgovino je tedaj združitev Avstrijije z Nemčijo prav velikega pomena. Slabše je to za trgovino z jabolki. V primeru dobre letine v Avstrijiji morejo avstrijske dežele kriti vso potrebo Nemčije na zgodnjem sadju ter bi prišel za nas v poštov samo izvoz zimskih jabolk. Ker smo z novo nemško državo v prijateljskih razmerah, se bodo gospodarski stiki gotovo še povečali, kar bo naši zunanjini trgovini samo v prid.

Vino

V Ljutomeru je bil vinski sejem, na katerem je bilo razstavljenih 138 vzorcev vina. Prodanih je bilo 22 vzorcev v količini nad 700 hl. Kupovali so vino večinoma domačini. Vinski sejem je dosegel svoj namen. Ljutomersko, gornjeradgonsko in štrigovsko vino je želo obilno pohvalo. Cene so bile od 5 do 8 din za liter. — Na Dolenskem so vinske cene: navadno mešano vino 4 din, finejše sortirano vino 6 din liter.

Zivila

Cene so na živinskem trgu sedaj prav različne. V krajih, kjer je začelo primanjkovati živinske krme, so kmetje zelo pritisnili z živilo na sejme ter je cena precej nizka. Drugod zopet se drži na starri višini, mestoma se celo popravlja. Opaža se tudi na naših sejmih pomanjkanje prvovrstnega blaga. Volov, ki jih res lahko mirno označimo kot prvovrstne, je presneto malo. Na sejmih je bil položaj v cenah sledič:

St. Vid pri Grobelnem. Voli 4—4.50 in 3—3.75 din, telice 5.50—5, 4—4.50 in 3—3.50 din, krave 3.50—4, 3—3.50 in 2—2.50 din, teleta 5—6 in 4—5 din.

Črensovci v Prekmurju. Biki 5—5.50 din, telice 4.50—5, krave 3.50—4 in 1.50—2 din, teleta po 5 din.

Kranj. Voli 6.25, 5.25 in 4.50 din, telice 6.25, 5.25 in 4.50 din, krave 5.50, 4.50 in 3.50 din, teleta 7.50 in 6.50 din.

Krško. Voli 5.50—6, 5—5.50 in 4.50—5 din, telice 5—5.50 din, krave 5, 4 in 3 din, teleta 5 in 6 din.

Svinje

V trgovini s svinjami se opaža zelo močno povpraševanje po mladih prascih. Cene so ostale pri starem, pri prascih so malo poskočile. Na svinjskem sejmu v Kranju so se prodajali šperharji po 10.25 din, pršutarji 8—9 din, mladi pujski po 100 do 130 din, v Krškem so bili pršutarji po 6.50—7 din.

Volna in sirove kože

Neoprana volna je po 20—24 din, oprana pa po 30—34 din za kilogram.

Goveje sirove kože so po 11—14 din, teleče 14—15 din, svinjske po 11 din za 1 kg.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Dolžnik namerava prepisati posestvo na ženo. A. A. M. Od večih oseb ste bili pri nekem težju hudo telesno poškodovan. Sedaj jih tožite na nerazdelno plačilo odškodnine. Le eden izmed njih ima posestvo, pa ga namerava prepisati na svojo ženo ali otroke ali pa najeti veliko posojilo ter vknjižiti zastavno pravico zanj, tako da bi Vi ne mogli od njega ničesar izterjati. Na posamezna vprašanja Vam odgovarjam: Najbolj učinkovito bi bilo, da predlagate pri sodišču, kjer teče pravda, v zavarovanje Vašega zahtevka izdajo začasne odredbe, in sicer sodno prepovede odsvojitve ali obremenitve dolžnikovih premičnin in nepremičnin. Izkazati moreste pri tem verjetnost, da bi dolžni tožencem brez te odredbe obrezuspešil ali znatno otežil izvršbo zaradi izterjave Vaše terjatve. Ker pravite, da ste zvedeli iz zanesljivega vira, da namerava dolžnik gori navedeno odsvojitev ali obremenitev, boste morali navesti ta vir (najbrž osebo, ki je slišala, da se je dolžnik tako izrazil). Natašah je plačati le en odstotek Vašega zahtevka in 5 din za predlog. — V kolikor bi Vam začasna odredba ne bila dovoljena ali bi prišla sodna prepoved prepozno, boste odsvojitev ali obremenitev lahko spodbujali po določilih spodbujnega zakona, o katerih smo na tem mestu že pi-

sali. — Zastavno pravico za svojo terjatev boste lahko vknjižili na dolžnikovem posestvu, čeprav je slednje že obremenjeno do višine svoje vrednosti. Cenitev dolžnikovega posestva ni potrebna. — Ako bi dolžnik svoje premičnine prodal, pa bi mu jih kupec prepustil do nadaljnega še v uporabo, jih Vi ne bi mogli zarubiti, oziroma bi kupec smel zoper Vas vložiti izločitveno tožbo — seve, ako mu Vi ne bi mogli dokazati, da je kupec vedel, odnosno moral vedeti za dolžnikov namen obrezuspešiti izvršbo. Ako bi premičnine kupil bližnji svojec, bi moral ta svojec sam dokazati, da ni vedel za namero dolžnika-pradalca.

Klavna vaga in ledvice. Fr. Lörger. Prodali ste kravo na klano vago. Kupec trdi, da ledvice in mast okoli ledvic ne spada v klani vagi, marveč k drobovju ter si je oboje prilastil brez plačila. Vi ste pa čitali v knjigi dr. Černeta o umni živinoreji, da ledvice ne spadajo k drobovju in ste prodajo sklenili pod tem, žal, tihim pogojem. Vprašate, kdo ima prav in ali bi bila tožba zoper kupca uspešna. — Mariborski izvedenci-zivinodravni pravijo, da je imel dr. Černe prav, a da se je razvil in da sedaj velja običaj, da se ledvice in loj šteje k drobovju, ako se stranki nista drugača dogovorili. Stvar je odvisna od okrajnega sodnika, ki bo sodil, ker zoper njegovo sodbo ni pritožbe. Morda Vam pove, kako

misli on in ali bo vpošteval Vašo zmoto, odnosno neznanje običaja.

Naši delavci za Nemčijo. A. Vrečko. Nemčija res sprejema naše ljudi na delo. Natančnejše informacije o stavljenih nam vprašanjih Vam bo mogel dati g. Kerec Josip, vodja borze dela v Murski Soboti, na katerega se izvolite obrniti (lahko pismeno).

Podpora za vpostavitev porušene hiše. J. Hanžič. Radi podzemskoga plaza se Vam je porušila hiša. Radi bi si postavili novo, a nimate sredstev. Na vprašanje, kje bi mogli dobiti podporo (posojila nočete, ker bi ga ne mogli vrniti), Vam ne moremo drugega svetovati kot prošnjo na bansko upravo; žal nam neznam ni znano, da bi kdo drug v take svrhe podlejval podporo.

Černič Franc. Vašega prvega vprašanja nismo razumeli. Pišite natančneje. Tudi na drugo vprašanje Vam ne moremo odgovoriti, ker niste povedali, katere pogodbe mislite. Kak splošni zakon, ki bi bil določil neveljavnost pogodb, ne obstoji.

Prošnja za posojilo — Karitativna zveza. I. S. Podplat. Karitativna zveza v Mariboru je matica vseh katoliških dobrodelnih društev in ustavnih lavantinske škofije. Tajnica uraduje na Aleksandrovi cesti 6. Dajanje posojil ne spada v njen delokrog, ne glede na to, da ima le malenkostna sredstva. Morda bi v kakem res nujnem primeru napravila izjemo; brez zavarovanja, odnosno jamstva pa ni verjetno, da bi posojilo dobili.

Dolg pokojnega očeta in zaščita. M. K. B. 69. Ako je oče napravil dolg po 20. aprili 1932, vdoma zaščite na noben način ne bo mogla doseči, čeprav ima šest nepreskrbljenih otrok. Dotičnik, ki je podedoval kaj imovine, mora plačati tudi dolg. Morda upnik na prošnjo sam dovoli odplačevanje v obrokih.

Tožba vzlje dobre volje dolžnikove plačati dolg. M. Petrov. Vzljec Vaše dobre volje in obljube plačati dolg pri trgovcu, Vas slednji sme tožiti, ako je njegova terjatev že zapadla v plačilo, odnosno Vam ni dovolil odloga ali plačevanja v obrokih.

Vprašanje glede kmetske zaščite. P. Š. V. P. V kolikor Vas je upnik tožil potom odvetnika leta 1934 na plačilo starega dolga in vodil zoper Vas izvršbo, veljajo glede stroškov slediči predpisi: Dolžnik je dolžan plačati pravomočno prisojene sodne stroške v pravilih o obstoju, višini ali prirodi kmetskega dolga, nastale v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936; njih znesek se priračuni znižani glavnici in jih mora dolžnik plačati v 12 letnih obrokih. Ako pa kmet ni dal povoda k tožbi in ako je na prvem naroku priznal tožbeni zahtevek, ni dolžan plačati navedenih (pravdnih) stroškov. Enako dolžnik ni dolžan plačati stroškov, nastalih v izvršilinem postopku po 20. aprili 1932 do 25. septembra 1936. — Ako upnik noče sprejeti anuitete, jo morate položiti na sodišču, ako hočete svojo plačilno obvezbo izpolnit; drugače namreč velja, da je niste izpolnili. — Ako boste izgubili kmetsko zaščito, ker ste v boljšem gmotnem položaju nego upnik, ali z ozirom na določila uredbe z dne 30. decembra 1937, boste res morali doplačati obresti do svoječasno dogovorjene višine; po zakonu znašajo obresti 5%, po dogovoru s privatnim upnikom največ 8%. Stroške slednjega postopka mora nositi vsak svoje; torej Vam ne bo treba plačati nasprotnikovega odvetnika. — Pri določitvi boljšega ali slabšega gmotnega položaja se vpoštevajo tudi terjatve v denarju in dolgov. Poseben pravilnik določa, kako je ceniti vrednost zemljišč in ostale imovine dolžnikov kmetsov. Vrednost zemljišč se ugotavlja tako, da se pomnoži skupni katastrski čisti dohodek z 12. Velja pa tisti dohodek, ki je ugotovljen po predpisih členov 20. in 21. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 ne glede na znižbo po poznejših finančnih zakonih. Vrednost zgradb, stavbišč, strojnih naprav, priprav, orodja, posebnih podjetij (mlinov, žgalnic, opekarn, sušilnic, kamnolomov), živine in kmetijskih pridelkov določi komisija treh članov; dva odredibeni odborni odbor, tretjega pa okrajno glavarstvo. Pri cenitvi posameznih delov imovine določi komisija tisto njihovo vrednost, ki jo imajo na dan cenitve. Vrednost živine in kmetijskih pridelkov ceni komisija po krajevni tržni (prodajni) ceni in ob času cenitve. Če verjetno izkažete, da je cenila komisija vrednost posameznih delov Vaše imovine znatno višje od resnične vrednosti, morete zahtevati popravo cenitve, nakar bo sodišče samo ugotovilo vrednost ob Vaših stroških.

Kje bi se dobilo posojilo? I. Š. Žal nam ni znano noben zavod, ki bi Vam dal posojilo pod

opisanimi pogoji. Spodnještajerska ljudska posojilnica in Mestna hranilnica v Mariboru dovoljujeta hipotečna posojila (to je proti vknjižbi zastavne pravice na prvem mestu) le do višine polovice vrednosti nepremičnin, pri čemur pa določita vrednost po lastni cenitvi. Odplačati pa bi morali posojilo pri Mestni hranilnici v dveh letih, pri Spodnještajerski ljudski posojilnici pa v treh letih; slednja bi Vam morda pozneje dovolila še kak odlog, a z gotovostjo Vam tega ne more obljubiti. Hranilnica dravske banovine daje posojila celo le do tretjine vrednosti nepremičnin. Posojilnica v Narodnem domu nima nič ugodnejših pogojev.

Posledica dovoljenega odloga plačila. A. Sonnenvald. Ako je bil Vaš dolžnik vsled zamude plačila obroka obsojen na plačilo celega ostanke znižanega dolga in ste mu po sodbi in delnem plačilu dolga dovolili dva meseca odloga za plačilo ostanka, radi tega še nikakor niste dolžni sami plačati odvetniških stroškov, ako in v kolikor je bilo njih plačilo s sodbo že naloženo dolžniku. Ne razumemo, zakaj nas vprašujete, ali boste morali sprejeti ostanek dolga? Saj to je vendar samoobsebi umevno.

Plačilo poroka. Ž. I. K. Prevzeli ste poročstvo za posojilo, ki ga je najel neki Ferjanč pri Posojilnici. Vzlic tožbam in izvršbam Ferjanč ni ničesar plačal. Zaščita mu je bila odvzeta in sedaj žene Posojilnica na dražbo Ferjančeve nepremičnine, to je neko parcelo, za katero se bo izkupilo morda 200 din. Posojilnični odvetnik Vam svetuje, da parcelo kar Vi prodaste brez dražbenega postopanja; Ferjanč Vam je že dal zadevno pooblastilo. — Na posamezna vprašanja, v kolikor smo jih razumeli, Vam odgovarjam: Ker je parcela obremenjena z zastavnimi pravicami v prid še drugih upnikov, kupec pa hoče parcelo bremen prosti, Vam odsvetujemo vmešavanje v ta posel. Sodišča namreč zahtevajo z ozirom na zadevna navodila finančnih oblasti, da mora biti vsaka izjava o dovolitvi zbrisala vknjižene zastavne pravice ali bremenprostega odpisa kolkovana z 1% zavarovane terjatve, vendar ne več nego s 100 din. Tako bi najbrž te izjave več stale nego bi znašal izkupiček. Ako bi šlo le za bremenprosti odpis kakega dela zemljišča, bi si lahko pomagali s tako zvanim pozivnim postopkom, ki je cenejši (kolka je plačati le 45 din), ako zastavni upniki ne ugovarjajo. — Izkupiček bi pripadal prvemu zastavnemu upniku. — Vprašanje, ali se navedeno zemljišče proda ali na Vas prepiše, ali ne, nima na Vašo zaščito nikakega vpliva in ne razumemo,

kaj Vam v tej zvezi grozi odvetnik. — Kar se tiče obsega Vašega poročstva je merodajen predvsem zadnji dogovor, katerega ste sklenili s Posojilnico. Po zakonu samem se smatra poročstvo v dvomu za omejeno in porok ne jamči za več nego je izrecno izjavil. Po zakonu samem torej Vam ne bi trebalo plačati pravdnih in izvršilnih stroškov, ki so nastali zoper glavnega dolžnika. — Vaša obveznost iz poročstva bo deležna enake zaščite, odnosno olajšav kot ostali Vaši dolgorvi. Ako pa dolgujete denarnim zavodom in zadrugam (izvzemši nabavljalnim in potrošniškim) skupaj več kot 25.000 din (izračunano po odstavku prvem, členu 4 uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov), tedaj se zniža dolg, ki presega znesek 25.000 din, le a največ 30%. Dolg, ki ne presega 25.000 din, se seve zniža za 50%.

Kupljeno posestvo še ni prepisano, bo šlo na dražbo. Š. Žurman na T. v. Nek trgovec je poddeloval posestvo ter ga, še preden je bila lastnina nanj prepisana, prodal Vám. Kupoprodajno pogodbo ste sklenili pri odvetniku, plačali ste že kupnino in desetek, vzlio temu pa nočeo lastnino v zemljiški knjigi prepisati na Vas. Nasprotno celo posestvo ženejo na dražbo. — Domnevamo, da še niso plačane dedne pristojbine in da se radi tega lastnina posestva v zemljiški knjigi ne more prenesti od pokojnika na dediča-trgovca, odnosno Vas. Dedič je, čim mu zapuščinsko sodišče prisodi v zapuščino spadajoče posestvo, upravičen slednje prodati, ne glede na to, ali je lastninska pravica v zemljiški knjigi že prepisana nanj ali ne. Temeljem prisojilne listine in kupoprodajne pogodbe (med Vami in dedičem) se more lastninska pravica na predmetno posestvo prepisati neposredno na Vas, a — kot omenjeno — šele potem, ko so vse dedne pristojbine plačane. — Ako je na kupljenem posestvu vknjižena zastavna pravica za kako izvršljivo terjatev, ali morda celo že zaznamovana uredba dražbenega postopanja, je povsem možno, da vknjiženi zastavni upnik, odnosno zahtevajoča stranka posestvo požene na dražbo. Ako ste kupili posestvo bremenprosto, Vam le prodajalec jamči za škodo, ki bi Vam utegnila nastati radi nepravočasnega zbrisala, odnosno plačila vknjiženih bremen, dražbo pa morete preprečiti le s plačilom izvršljive terjatve, odnosno dogovorom z upnikom. — Preden ne vložite predloga na vknjižbo lastninske pravice na Vaše ime in se predlogu ne ugodi, morejo posestvo obremeniti še upniki dosečanja lastnika-prodajalca, odnosno pokojnikom. Slednje bi se dalo preprečiti le z zaznambo vrstnega reda, za nameravano odsvajitev.

Globoko v gozdu se je ustavil, privezel konja k smreki, znesel kup dračja in zakuril. Na vso srečo je imel v torbici kamnen in gobo. Veselo je vzplamtelo suho dračje. Sedel je na posekan štor in se zamislil.

(Dalje prihodnjic)

Jud ostane jud ...

»Poberi se, capin grdi! Spet bi mi rad prodal ukradeno gos. Iz tega ne bo nič.«

»Ghesput, za 20 din vam jo dam, a vredna je 40 din.«

»Veš kaj, 10 din ti dam za njo...«

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovence povest v slikah

11

Venomer je opominjal svojega konja, naj se vendar potrudi, ker preti očku nevarnost, in naj dela večje skoke. Pod klancem je srečal možakarja z obvezano roko. »Kam pa, mali?« je vprašal. »Po pomoč! Očka so v boju!« — »Kar obrni! Je že vse končano!« — »Končano...?« — »Vsi

so mrtvi ali ujeti, le jaz sem utekel.« — Matjažek je stisnil zobe. Na jok ga je sililo, pa se je moško premagal. »No, pa grem gledat, če so padli...« je rekел in pognal.

Medtem se je zmračilo. Z vrha griča je ugledal ponosni grad in — bojišče, posejano z mrljicami. Toda tja si ni upal, ker so se med trupli sprehajali vojaki. Obrnil je in se umaknil v gozd. »Pa počakam do jutra...«

Skrivalnica

Kje je
gozdnici čuvaj?

SLUŽBE

Vajenec za kolarsko obrt
išče mesto pri kakem
boljšem mojstru. Naslov
in nadaljnja pojasnila je dobiti pri:
Savsky, Poljčane. 538

Majarja s tremi delovnimi močmi sprejme
Henrik Sarnitz, Sveti Lenart, Slovenske gorice. 539

Sprejme se dekla za vse.
Nastop takoj. Warsberg, Šmartno ob Paki. 535

Ofer, do tri delovne moči, se sprejme pri graščini Slivnica pri Mariboru. 532

Viničar, dve do tri delovne moči, se sprejme takoj v stalno in dobro službo. Vpraša se v Mariboru, Frankopanova ulica 8, pri posestniku. 531

Učenca sprejmem. Čiček Franc, Ruše. 530

Delavske družine (ofer) z najmanj štirimi delovnimi močmi, brez malih otrok, se sprejme za stalno. Oskrbništvo Rogoza pri Hočah. 540

Sprejmem poštenega majerja in služkinjo. Vošnjak, Ptuj, na pošti. 511

Hlapec in dekla, srednje starosti, pridna in poštena, se isčeta za na deželo. Naslov pri g. Gradišnik, Maribor, Aleksandrova 43, dvořišče. 541

Krojaškega pomočnika sprejme Babič Ivan, Sv. Miklavž, Hoče. 546

POSESTVA

Prodam devet johov posestva. Sp. Porčič 20, Sv. Trojica, Slovenske gorice. 545

Tri orale zemlje dam v najem med Tepanjem in Pobrežami pri Sl. Konjicah. Ana Gosak, Mlinska 31, Maribor. 542

RAZNO:

Prebivalci Gornje Svette Kungote in okolice, obiščite trgovino Ivan Klanjšek pri Gornji Sv. Kungoti! Dobili boste po zelo nizki ceni vsakovrstno blago za oblike, sveže specerijsko blago, najboljšo banatsko moko ter zanesljiva poljska in vrtna semena. 543

Prodam za vsako ceno raznovrstno blago ter tovarniške ostanke. — Martin Gruber, Maribor, Koroška 10. 529

Krompir kresnik, semenski, proda Furek Golob Zlatoličje. 547

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Habakuk

11

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Zeni je vzelo besedo; zazijala je vanj, kakor da ne ve, ali je to njen Luka ali ni. Toda že je spet ujela nit in znova zagodljala:

»Žolna pijana, kje si se nažrl? Koliko si zapil, pijanec grdi?«

Luka se je še bolj hrupno zasmejal:

»Hahahaha... Kaj denar! Da človek le svoji ljubi ženki malo veselja napravi! Odslej ti ga bom vsak teden. Saj ni kaj lepšega na svetu kakor tako lepo, tiko življenje pod domačo streho. Kaj bi človek skrbi pretehtoval! Piši me v uho ves svet; poglavitna reč je ta, da sta si mož in žena kakor dve ljubi mačici.«

Ko Cenca ni odnehala, je stopil Luka k omari in je po vratih udarjal takt in z udarci spremjal ženino vpitje in besnenje. Pri tem se je tako režal in na ves glas hihital, da si je Cenca zatisnila ušesa in odfrnila iz hiše.

Taki in podobni prizori so se pogosto ponavljali. Ko je Cenca spoznala, da z jezikom ne opravi nič, je postala tiha in se je rajši v jezik vgriznila, ko da bi še kaj rekla. Včasih se je po cele tedne kujala. Luka pa je svoje zdravilo na vse pretege hvalil, češ da ne pomaga le njemu, ampak da mu je ozdravilo tudi ženo.

Ko se je Luka nekega dne vračal iz Tržiča, se je ustavil grede pri Št. Petru in oglasil pri Habakuku. Povedal mu je, da bi mati Cenca rada videla, ko bi domov kaj pogledal, ker mu mora nekaj posebnega povedati. Habakuk si je za svojo nočno službo poiskal namestnika in se je takoj odpeljal s svojim rednikom proti domu.

Luka je ta dan použil že več svojega zdravila, kakor bi bilo treba. Zaradi tega ga je jezik na moč srbel in koj, ko sta prišla na kraj Št. Petra, je začel mlademu trobiti svojo modrost na ušesa:

»Habakuk,« je dejal, »zdaj že nisi več otrok, ampak si že tako dorastel, da ti lahko povem, kako in kaj je na svetu. Prvo ti rečem: Varuj se žensk! Ni drugega hudirja na svetu kakor ženska. Ženska prinaša nesrečo na svet; tako je bilo, tako je in tako bo do konca sveta. Ko bi ne bilo ženske na svetu, ampak bi bili sami moški, tedaj bi bili še danes v raju.«

Habakuku je smeh kar sam od sebič ušel, tako da se je na glas zakrohotal.

»Le verjemi mi, le!... Dobrih žensk ni — ne ene ne!... Ali to sem ti le preveč povedal. — Bog mi odpusti moj greh! Saj tistih žensk, ki so v nebesih, nisem v misel jemal. Tiste, ki so v nebesih, tiste so dobre, še več kakor dobre. Ali kar jih je na zemlji, te so od hudirja — vse.«

»Ali tudi mati Cenca in Marička?« je Habakuk pobral.

»Ne, ne! Marička je dekle, kakor je prav. In Cenca — hm, hm — Cenca! Saj veš, da ni moja navada, da bi koga obiral, pa tudi misil nisem na to ali ono, ampak na vse ženske. Prav za prav se tudi o ženskah ne menim; le posvariti sem te hotel, da se na katero ne obesiš. Zdaj si že v tistih letih, ko se ženske začnejo po človeku stegovati. Zato si pamet posodi in nikar se kar takoj ne vdaj! Preden katero vzameš, si jo dobro oglej! Če jo dvajset let ogleduješ in preizkušaš, ne bo preveč. Vsaj deset let ti je pa treba, da jo prav spoznaš in da vidiš, kaj in koliko jo kazi. Kdor se je prezgodaj oženil, se je še vsak kesal; kajti za ženitev in za smrt je še zmeraj prezgodaj. Le verjemi mi, ker sem si sam skusil! Delj ko se ne ženiš, bolje je; in če se nikoli ne oženiš, je še najbolje — tako je rekел že sveti Pavel, če sem ga prav razumel.«

Tako je šlo vso pot do Podkraja. Luka je Habakuku vedno z novimi prilikami in prispodobami dopovedoval, da so ženske nesreča za moškega in da je zakon prekletstvo, ki sprembla človeški rod, odkar je Bog Adama in Eva iz raja nagnal.

Habakuk je večkrat poskusil, da bi pogovor na kaj drugega zasukal, ali starci se danes ni dal zapeljati in je svoje gonil naprej.

Ko sta se pripeljala do Lukovega doma, se je začelo že mračiti. Cenca se je na moč razvesila, ko je zagledala Habakuka, in ni edela, kako bi bila še bolj prijazna. Habakuk pa, ki Maričke že dolgo ni videl, se kar ni mogel načuditi, kako velika in lepa je postala. Dekle je bilo v zadregi in ji beseda ni šla gladko z jezika.

Zvečer je bilo tako domače in ljubo, da je Habakuk večkrat pri sebi mislil, kako da Luka ženske in zakonsko življenje tako črno sodi.

Drugo jutro je poslala Cenca Maričko in Luka na vas, da raznosita, kar je sinoči iz Tržiča pripeljal, Habakuka pa je zadržala in sedla z njim v hiši za mizo.

»Zdaj mi pa po resnici povej,« je začela, »kaj imas v mislih, kako si boš za življenje postdal! Za pismonoša pri Št. Petru ne boš mogel zmeraj biti. Ko bo vojske konec, bo drugih dovolj in Šentpetrčani te bodo odslovili.«

»Službo pri Št. Petru bom prihodnji mesec sam odpovedal,« je dejal fant. »Na jesen se prostovoljno priglasim k vojakom in upam, da bom tam še kaj opravil.«

»Kaj ti na misel ne pride! Ali si ob pamet?... Sicer pa ne bo nič — vojska ne bo več dolgo — kak teden še pa bo konec — čakaj, da povem! — Cesars nima več denarja in jesti tudi ni več kaj. Brez denarja in brez kruha pa ni vojske. Lahko rečemo, da je vojske že konec. Ko bo vojske konec, kam pa hočeš potem? — Čakaj, da do kraja povem! S krojačnijo ni nič, Jelinek ni resen človek, prava neumnost je bila, da sem te h krojačniji spravljala. Za učitelja študirati tudi ne moreš; prestari si za to in denarja je treba, študiranje tudi ni kar tako, kakor če fižolo obiraš, in če bi po dolgem času dobil službo, bi ob tej mali plači še stradal... Nekaj drugega ti pravim. K nam pridi! Dovolj je prostora za vse štiri v naši hiši. Skupaj bomo spet in skup ostanemo.«

»Kako menite, mati?« se je fant zdrznil.

»Prav takole: očetovo delo prevzemi! Luka je že štiri in šestdeset let star, noge ima že vse trde in krive in ne bo dolgo več kos takemu delu. Tudi zaradi tega bo dobro, če ostane doma, ker bo drugače postal cel pijanec. Kar boš zasluzil, boš imel in pravim ti, da bo trikrat toliko, kolikor bi kot učitelj zasluzil. Čez kako leto vzameš Maričko pa se bomo lepo imeli.«

Habakuk je kar zazidal, pa niti zardel ni; kajti Marička mu je bila zmeraj kakor sestra in mu še na kraj pameti ni prišlo, da bi bil na kako ženitev z njo mislil. Skoraj nejevoljno je odkimal in dejal čez nekaj časa:

»Še zmeraj upam, da bom za svoje prave starše zvedel. — Denar, ki sem ga pred tremi leti dobil, mi je vendar mati poslala. — Ko bom potem svoje prave starše imel, bom moral morda čisto po drugi poti v življenje.«

»Nimaš več staršev in tudi sorodnikov bližnjih nimaš,« je odločno dejala Cenca; »vsi so ti pomrli.«

»Kdo ve to?«

»Jaz vem to — gotovo! Lahko ti prisežem na to.«

»Kaj? Kaj? Kaj pravite? Ali ste poznali moje starše?«

»S tvojo materjo sva si bili dobrni. Tudi tvojega očeta sem dobro poznala.«

»Kako se pišejo moji starši? Kaj je z njimi bilo? Povejte, povejte!« je hitel Habakuk.

»Le potrpi, le in počakaj! Zdaj ti še ne morem ničesar povedati. Ko pa se oženiš, boš vse izvedel.«

»Zakaj so me starši zavrgli? Zakaj?«

»Niso te zavrgli. Velika nesreča jih je zadela in, kar se je zgodilo, se je moralno zgoditi.«

»Kaj so bili moji starši? Kaka nesreča jih je zadela? Vsaj nekaj mi povejte!«

(Dalje sledi)

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Sprejmem pridno služkinjo z dežele. Predstavite se: Pektarna, Maribor, Kettejeva ulica 22. 513

Deklo sprejmem takoj. Hasl Franc, Šmarjeta ob Pesnici. 516

Mladega pekovskega pomočnika, ki raznaša tudi kruh, sprejme: Električna pekarna Zg. Cmurek, p. Marija Snežna. 523

Pekovskega vajence, zdravega in močnega, takoj sprejme: Pekarna Strouhal, Sv. Jurij ob Taboru. 524

Kravarja, večega molže, in deklo k prašičem sprejme takoj Prosek-dvor, Bresteronica pri Mariboru. 518

Sprejmem poštenega, zdravega kolarskega vajanca. Stanovanje in hrana v hiši. Pirnat, Stara vas, Velenje. 552

Oskrbnik-šafar, z dogoletnimi spričevali, oženjen, mala družina, išče službo, za plačilo deputat, stanovanje, kurjava. Vzamem tudi posestvo v najem. Ponudbe upravi lista pod: »Počten 496.«

POSESTVA:

Posestvo na prodaj, sestoječe iz njiv, travnikov, gozdov, sadosnnika, in vinograda. Oddaljeno pet minut od cerkve, šole in banovinske ceste. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Ivan Jagodič, Sladka gora št. 6, p. Šmarje pri Jelšah. Za odgovor priložite znamko za 2 din. 550

Kupim lepo posestvo v okolici Maribor-Ptujske Žilavce, mesar, Ptuj. 553

Prodam dobičkanosno posestvo sedmih oralov, tri četrt ure od Ptuja. Plačati je 25.000 din takoj, ostalo po dogovoru. Vpraša se gostilna Gregorec, Grajena-Ptuj. 554

Mlin prodam, eventuelno dam v najem proti kavcijski. Šurbek Franjo, Sv. Lenart, Slovenske gorice. 555

RAZNO:

16 mesečno deklico dam za svojo. Vprašati: Maribor, Studenci, Vodnikova 67. 512

Din 2500 rabite, da si ustvarite eksistenco. Lahko delo doma. Dopise: Andrej Oset, Maribor, Orožnova 6. 549

Prodam poceni malo rabljen železen plug. Lovro Muršec, Nadbišer, Sv. Rupert, Slovenske gorice. 556

Najceneje kupite »Pri starinarju«, Maribor, Koroska 6, Zidanšek, ostanke iz tovorn svile, delena, cajga, belo, plavo, rjavo platno, tiskovine, predpasnike, oblekce za dekllice in dečke, hlače, srajce, ženske in moške, gate, rute, volno, cvirncaj, oksford. V petek dopoldne bo trgovina odprta. 557

»Hamad«, odlikovan prašek, uniči popolnoma mrčes po stanovanjih, hlevih, na polju! 5 din v znakih za vzorec. Garantirano! Sicer vrnemo denar. »Tosta«, Ljubljana, Stari trg 6. 551

Pred nakupom kolesa si oglejte našo zalogo ter stare nizke cene. Šket, Vransko, podružnica Polzela. 459

Vrtnice, nizke, holandske, novejših vrst in barv, deset komadov 60 din. Visoke dveletne komad 15, plezalke vseh barv 6, poljanke 6, clematis 30, vrtne hortenzije 5, mahonije 3, mesečne jagode 50, sadik 20 din ter vsakovrstne cvetlične in zelenjadne sadike in semena razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 528

Hrastje, porušeno že januarja, okrog 10 kub. metrov, premer 60–95 cm, se proda. Pojasnila daje iz prijaznosti Matjašec, mlinar, Gočova, Sv. Lenart, Slov. gorice. 517

Kolesa, bicikle, dirkalne, štrapacne, kromirane, najboljših svetovnih znamk, kakor: Nag, Victoria, Gloria, Turnier itd. dobite že od 490 din naprej. Pridite in oglejte si! Ferk Ivo, trgovec, Pesnica pri Mariboru. 518

Klavir, prav dobro ohranjen, z lepo donečim glasom, svetovno odlikovan, poceni proda eventuelno zamenja za harmonij: Pevovodja Mulej, Kapela-Radenci. 522

Komplet radio aparata prodam za 450 din. Petrovič Josip, Maribor, Radvanje, Rottova 10. 514

Ugodno prodam motorje 3–16 ks, mlatilnico, valjčni drobilec za mletje zrnja, 200 kg na uro. Deseturni pogon 35 din. Š. Skrbinšek, Sp. Hajdina, Ptuj. 515

Pridite pogledat in videli boste, da dobite tako lepa in močna sačna drevesa že od 3.50 din v Kupičevi drevesnici in trsnici na Ptujski gori. 482

Cepljene trte po znižani ceni nudi: Alojz Bec, Juršinci, Ptuj. 470

Filžol: cipro, adler, koks, prebran, vsako količino nudi ugodno Kmetijsko društvo, Rečica ob Savinji. 473

Vinsko trsje, korenjake, sadno drevje, sadne divjake, amerikanske ključe in trsne cepice vam nudimo v rodovitnih sortah in dobrati kakovosti. Damo tudi na obroke, pri večjih narocilih popust, zato naročite le pri zanesljivi in priznani trsnici in drevesnici Čeh, Sv. Bolafank v Slovenskih goricah. 379

Tri kilograma težke konjske koce nudi Srečko Pihlar, Maribor, Gospaska 5. 454

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

3000 kg zdravega semenskega krompirja ima na prodaj Konrad Muršec, Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah. 468

MODNA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA**A. PETEK**
CELJE, Prešernova ul. 21

naznanja, da je pravkar prispeval
ogromna količina blaga
za pomlad

Krasna in bogata izbira angleškega, češkega in damskega sukna v vseh modnih barvah in najnovejših vezavah. — Velika zaloga klobukov in konfekcijskega blaga.

Izredno znižane cene vsemu blagu,
kot se nikoli! 520

Za obilen obisk se priporoča
ANTON PETEK - CELJE

Prodam lahek koleselj in polpopkrit voz, oba še nova, ter sprejemem vajence za mlinarsko obrt, pridnega in poštenega. Alojzij Kupec, mlin, Sv. Pavel pri Preboldu. 503

Otroške čevlje od 18 din, ročno delo, nogavice od 2.50 din naprej in vse pletenine, lastni izdelek, Vam nudi »Luna«, samo Glavni trg 24. 475

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebju. Naročite cenik! A. Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 116

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptaju. Pišite po cenik! 179

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gospaska 11. 368

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekttilnih tovarn, pristobnarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16–21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16–21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluze in obleke in izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M posiljam tudi mešano, torej vsakega pol. **Vsak paket poštnine prostoto samo 130 din.** Paket »Serija Z« z vsebino 3–3.20 m dobrega suknja za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgar, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.— Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 432

Častna izjava. Pevec Franc, železniški uslužbenec v Mariboru, doma v Pijovcih pri Sladki gori, obžalujem, da sem ob priliki pogreba svoje matere Pevec Uršu razčilil in oklevetal g. Žaler Frana, upokojenega bančnega uradnika in posestnika na Pijovcih. 521

Brizgalne za vinograde
z 10letnim jamstvom
povsem ročno delo
z uporabo samo
prvovrstnega ma-
terijala, kupite po
najnižjih cenah pri
Lovrenc Tomažič
Maribor, Sodna ul. 24

TOVARNIŠKI OSTANKI
dolgi komadi, brez napak, pripravljeni za obleke, predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omogočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem, razpošiljamo iste po pošti v sledečih zavirkah:
Zavitek št. 1: 16 m močnega kretona za otroške obleke, lepega in močnega druka za predpasnike, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — **Zavitek št. 2:** 4 m posebno močnega pravobnarvnega pralnega blaga za žensko obleko in 9–10 m močnega kretona, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — **Zavitek št. 3:** 4 m finega volnega blaga za žensko obleko v najnovejšem vzorcu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za bluzo in en par svilenih ali dva para navadnih ženskih nogavic. — **Zavitek št. 4:** ena moška srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kravata, dva para trpežnih moških nogavic, dva para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnih röbecv in ena naglavni robec. — **Zavitek št. 5:** 3.10 m športnega štofa za moško obleko ali ženski kostim in eno lepo kravato ali en par svilenih nogavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za izredno nizko ceno 130 din, po poštnem povzetju, poštnine prostoto. Pri naročilu več zavirkov naenkrat Vam nudimo še 5% popusta. — **VIKTOR MAVRIČ**, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 477

Za Veliko noč — obleke, perilo, nogavice, svilene rute, čevlje in vse, kar rabite, dobite najugodnejše in zato kupujte vse potrebuščine le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, zabele in vseh poljskih pridelkov.

Novodoši klobuki iz angleškega materiala, doma izdelani! Dobite jih po brezkonkurenčnih cenah samo pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10 do 20 dinarjev.

467

Sadno drevje, vzgojeno v ilovnati zemlji, zelo lepo, nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi Št. Ilj pri Velenju.

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljam tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor.

493

Veliko zdravega sadja

bodete imeli po cenenem in uspešnem škropljenju s pomočjo

SHELL BILJOBRANA ZIMSKEGA

Ilustrirana navodila:

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.

414

ZAGREB, Gajeva 5

LJUBLJANA, Miklošičeva 2

Ljudska samopomoč

registrovana pomožna blagajna v Mariboru, Aleksandrova cesta 47 — poverjeništvo: Ljubljana, Tyrševa cesta 34 — naznanja smrtne slučaje svojih članov v februarju 1938:

Barili Matilda, zasebnica, Celje
Košuta Leopold, ključavnica drž. železnici v pok., Maribor
Schmalz Magdalena, vdova po strojevodji, Maribor
Markovič Franc, voznik, Maribor
Lovrenčič Terezija, užitkarica, Grajenčak
Rosman Dora, vdova kovača drž. železnici, Maribor
Oman Lucija, posestnica, Podkoren pri Kranjski gori
Mesarič Marija, zasebnica, Selinica ob Dravi
Kureš Franc, užitkar, Draženci, p. Hajdina
Repnik Marija, užitkarica, Pivola
Pogačar Alojzija, zasebnica, Tržič
Juhart Rozalija, zasebnica, Zgornje Zreče
Koropec Simon, užitkar, Petelinjak, p. Loče
Rola Neža, posestnica, Vitomarci
Satran Anton, podpolkovnik v pokolu, Maribor
Voh Mihael, posestnik, Buče, p. Kozje
Sovre Anton, železničar v pokolu in posestnik, Krško
Jurjovič Marija, užitkarica, Zrnova
Medved Frančiška, posestnica, Spodnje Tepe, p. Polšnik
Standeker Ivan, posestnik in gostilničar, Pesniški dvor
Grušovnik Marija, preužitkarica, Gornji Dolič
Pečovnik Mihael, posestnik, Vransko
Tomažič Alojzija, poštna uradnica v pokolu, Teharje
Kaferle Marija, posestnica, Mačkovec, p. Velika Loka
Pečar Marija, užitkarica, Rabelčja vas, p. Ptuj
Jančič Ivana, zasebnica, Maribor
Dobrišek Ivan, rudar v pokolu, Mežica
Baraga Margareta, vdova po šumarju, Stari trg pri Ložu
Fras Elizabeta, posestnica, Dobrenje, p. Spodnja Kungota
Mayer Ivana, žena gozd. oskrbnika v p. Mošnje-Radovljica
Gnus Jerica, žena šolskega ravnatelja v p. Dol-Hrastnik
Hajšek Matilda, posestnica, Sesterže, p. Majšperk
Belina Mihael, zasebnik, Kozje
Selič Jakob, posestnik in gostilničar, Veliko Širje-Zidani most
Dragar Anton, kaznilniški nadpaznik v pokolu, Maribor
Korber Marija, užitkarica, Zilovo, p. Št. Ilj pri Velenju
Omerzu Janez, dinar, Brežice
Mule Jožef, gostilničar in posestnik, Ruše
Bogataj Franc, orožnik v pokolu, Vojnik
Damisch Josip, gostilničar, Ptuj
Kalister Sidonja, posestnica, Maribor
Prikl Marija, zasebnica, Bezena
Koželnik Jožef, železničar, Šoštanj
Zupančič Jože, posestnik, Gaberje, Dobova
Hitzi Eliza, zasebnica, Ljubljana
Lever Sebastijan, posestnik, Šmartno ob Dreti
Vesel Frančiška, užitkarica, Češnjice, p. Moravče
Vovk Vincenc, kroj. pomočnik, Nova vas, p. Sv. Jurij ob j. ž.
Anderluh Marija, posestnica, Belo, p. Šmarje pri Jelšah
Peterne Olga, vdova nadučitelja, Ljubljana
Felzer Jurij, preužitkar, Št. Ilj v Slovenskih goricah
Weis Terezija, posestnica, Maribor
Pinteritsch Marija, gostilničarka, Maribor, Tezno
Pečnik Jože, preužitkar, Brezovec
Glauninger Marija, zasebnica, Maribor

Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku din 530.500.—. — Članom, ki so pristopili po 1. novembru 1933, se izplača polna podpora brez odbitka. — Kdor še ni član »Ljudske samopomoci«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

Blagajniško načelstvo.
534

Za pomladansko zdravljenje pijte

PLANINKA

ZDRAVILNI ČAJ

Reg. 2007/32.

Klobuke
najnovejše fasone,
moške à din 42-, 45-
i.t.d. otroške od din
24- naprej.

Obleke
moške in otroške, pe-
riло, kravate, nogavice
i.t.d. kupite najugod-
419 neje pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

OKRAS ZA RAKVE

tapete, zglavnike, prte itd. nudi
zelo ugodno galerijska trgovina

DRAGO ROSINA
M A R I R O R
Vetrinjska ulica št. 26

NAVEČJA DOMACA TRGOVSKA HISA - V JUGOSLAVIA

MOŠKE
obleke iz trpežne
hlačevine

FANTOVSKIE
dolge hlače, močne
vzorčaste

190 30
240 80
235 40

Oblike
ix lastne
tovarne

MOŠKE
BOLJŠE oblike,
polvolneno
sukno

FANTOVSKIE
obleke s kratkimi
hlačami

DEŽNI PLAŠC
iz nepremočljive
tkanine

80 235

Sternicci CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONUJ

Vabilo

na redni občni zbor Posojilnice v Slovenski Bistrici, r. z. z n. z., ki bo v nedeljo, dne 3. aprila 1938, ob 9. uri dopoldne v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zpora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1937.
4. Dopolnilna volitev v nadzorstvo.
5. Slučajnosti.

Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob dočeni urji, se bo vršil uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom pri vsakem številu navzočih članov.

519

Načelstvo.

**Priporočamo Vam
naša odlična
poljska in vrtna semena**

M. Berdajs
Maribor
Ljubljana
prej **Urbanč**

Za Veliko noč in birmo

kupiš najceneje
vsakovrstno blago za moške, ženske in
otroške obleke, raznovrstno perilo, krasne
svilene robce (najnovejše vzorce!), klobuke,
gotove moške in otroške obleke itd.
pri tvrdki

Karl Jančič
Maribor, Aleksandrova cesta 11

Priznano velika izbira!
Solidna in točna postrežba! 466

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

V lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti **najugodnejšemu** obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroku spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoš-
terska hranilnica.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E
S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI 92 **V LJUBLJANI**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gosposka ulica 23 **v Mariboru** **Ulica 10. oktobra**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—